

MAGYAR LAPOK

X.6 évfolyam, 118 (269) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 május 24

Szuezi elleni összpontosított hadműveletek előjátéka a krétai nagy csata

Az angolok elismerik a helyzet súlyosságát. Nagy veszteségekre készül fel a földközi-tengeri angol hajóhad

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A *Tat* című lap rámutat arra, hogy mielőtt a tengelyhatalmak az angol világbirodalom ellen fordulnak, a Földközi-tengeren kelet felé és döntő győzelmet aratniok. Figyelemreméltó ezzel kapcsolatban a lap szerint az is, hogy az olasz lapok most irnak először nyíltan arról, hogy a közelkeleti hadállásokat esetleg kerülőúton, a Szovjeten és Iránon át küldendő csapatokkal is megtámadják. Még nem közlik azt, hogy az illetékes kormányok hozzájárultak-e ehhez, de olyan határozott formában irnak erről a lehetőségről, hogy ebből következően lehet a hozzájárulásra. Az átvonulás szempontjából Törökország nem kerül szóba.

Stockholmból jelentik (NTI): Londoni jelentés szerint a krétai helyzettel kapcsolatban a *Times* a következőket írja:

Csütörtökön a németek újra bombázták Kréta szigetét és újabb csapatokat szállítottak partra légiúton. Caniában és Refimóban sikerült megvetni lábukat. Maleniben az angol ellentámadást az időközben odaérkezett német erősítések visszaverték. Késégtelen, hogy Cunningham tengernagy hajóhada, bár hivatalos jelentés erről még nem érkezett, eddig meg tudta akadályozni, hogy az ellenség hajókkal szállítson csapatokat a szigetre. Az angol hajóhad teljesíti feladatát, de ezt nem lehet elvárni, hogy veszteség nélkül tegye. Légítámaszpontok nélkül a hajóhad ki van téve az ellenség összpontosított támadásainak. El kell készülni arra, hogy Cunningham hajóhadát súlyos veszteségek érik.

ALEXANDRIA MÁR NEM TUDJA BEFOGADNI A KIJAVÍTÁSRA VÁRO HAJÓKAT

Rómából jelentik (MTI): A *Messaggero* szerint a diadalmas balkáni hadjárat befejezése után a Földközi-tengeren fontos játszma folyik. Anglia minden erejével igyekszik körülzárni a még angol kézen levő helyeket. Ezzel az angolok súlyos csapásoknak teszik ki magukat a Földközi-tengeren és ennek következménye az angol hajóhad megfuzedése. Anglia is kénytelen beismerni a súlyos veszteségeket. A lap megjegyzi, hogy a megrongált angol hajókat már nem lehet az alexandriai kikötőkben kijavítani, mert ott már nincs hely. Az angol földközi-tengeri flotta első

sorban a Malta-Kréta vonalra támaszkodék. Malta azonban egyre inkább használhatatlanná válik a folytonos légítámadások következtében és Kréta körül egyre nagyobb

erővel folyik az angol hajóhad megfuzedése. Ha Kréta kiesik az angolok birtokából, akkor Angliának már csak egy támaszpontja van a Földközi-tengeren és pedig: Alexandria:

Napról-napra fokozódik a német támadás Kréta szigetén

Londonból jelentik: (Reuter) Kréta szigetén tovább folynak a harcok. Az ellenség helyi sikereket ért el. A németek napról-napra fokozzák támadásait. A brit birodalmi csapatok urai Candia repülőterének, bár az ellenség a várost elfoglalta. A harcokról nem lehet részleteket megtudni. A körülmények olyanok, hogy a sziget védelmezői levegőből nem kaphatnak segítséget. Az angol légierő csak Egyiptom támaszpontjait használhatja. Ez a körülmény olyan előnyt biztosít a német haderőnek, amelyet nem lehet behozni. A lezajlott események azt bizonyítják, hogy a harcok csak nagyobb támadásnak előjátékai. Az ellenség ejtőernyősöket alkalmazott Norvégiában és Hollandiában is, ezeket azonban, mint előretolt különítményeket használták fel. Krétába az ellenségnek tengeri uton kell csapatokat partra tennie. Nem szabad titkolni, hogy az angol hajóhad Kréta védelmét a lehető legkedvezőtlenebb körülmények között kénytelen folytatni. Az angol hajóhad ugyanis kénytelen Krétától északra tevékenykedni. A krétai tengerszoros szűk területén a hajóhad veszélyes helyzetben van. Ezenkívül a kitérő léti lehetőségek megkönnyítik az ellenség támadásait. Az ellenség görögországi támaszpontjai közvetlen közelségben vannak. Ugyanakkor az angol vadászok nem jöhetnek el Egyiptomból, hogy az angol hajóhadat védelmezzék. Az biztos, hogy nem lehet összehasonlítani a Kréta elleni támadást az Anglia elleni támadással, mert Angliát nem három, hanem több ezer repülőter védelmezi.

Kréta, Sollum és Közelkelet felől indul támadás Szuezi ellen

Stockholmból jelentik (Bud. Tud.): A svéd lapok bő tudósításokban foglalkoznak a krétai harcokkal. Megállapítják, hogy a német ejtőernyősök egymást követő hullámokban ereszkedtek le a sziget felett. A helyzetről még nem lehet biztos képet alkotni, mert nagyjából csak angol adatok állnak rendelkezésre. A németek még semmiféle közlést nem

adtak a krétai harcokról azonkívül, hogy a sziget környékén több angol hajót elsüllyesztettek. A Krétaért folyó harc tulajdonképpen a Szuezi ellen meginduló összpontosított hadműveletek előjátéka. Szuezi ellen három felől indul meg majd a támadás: Kréta felől, Sollum felől és a Közelkeletről.

Szovjet-Oroszország és a közelkeleti hadjárat

Szófiából jelentik: A *Zora* főszerkesztője a lap mai számában azt írja, hogy amint Bulgária az Egei-tenger felé törekedett, Szovjet-Oroszország is kijáratot akar az Indiai-óceán felé. Most, amikor a tengely Afrika és Ázsia déli részeihez közeledik, nem hagyható figyelmen kívül az a gondolat, hogy Szovjet-Oroszország meg fogja kísérelni, hogy Anglia nehéz

helyzetét saját érdekében használja ki.

Az angol közvélemény egyébként — mint a svéd lapok jelentik — lélekzetviesszafojtva figyeli a krétai harcokat. Ugy érzik, hogy ennek a harcoknak nagyobb jelentősége lesz, mint a görög hadjáratnak. Ennek alapján ítélik majd a világ az angol-német erőviszonyról. Angliának ugyanis bőven

volt ideje Krétát megerősíteni. Az angolok a földközi-tengeri angol hajóhadban bíznak.

BRAUCHITSCH VEZÉRTABORNOK A NYUGATI HADSZÍNTÉREN

Berlinből jelentik: Brauchitsch hadseregparancsnok több napot töltött a nyugati megszállt területeken és megbeszélést folytatott a német parancsnokságokkal, valamint a katonai kormányzat vezetőivel.

Ezzel kapcsolatban az *Esti Újság* megállapítja, hogy valahányszor Brauchitsch a nyugati hadszíntéren megjelent, Németország mindig nagy események előestéjén állt. Számolni kell azzal, hogy esetleg angol részről megindítják a háborút Franciaország ellen is. A két egykori szövetséges közt ugyanis a háború lehetősége döntő stádiumban van.

AZ IREK TILTAKOZNAK A HADKÖTELEZETTSÉG BEVEZETÉSE ELLEN

Newyorkból jelentik (NTI): Mint egy amerikai hírügynökség belföldi jelentése mondja, Északírország nemzeti érzelmű lakossága pénteken este tiltakozott az angoloknak az ellen a szándéka ellen, hogy Ulsterben bevezessék a hadkötelezettséget. A tiltakozók a munkásság vezetőiből és a katolikus egyház vezetőiből kerültek ki. Kijelentették, ha bevezetik az általános hadkötelezettséget, belső nyugtalanság támad. Mac Rori bíboros azt a véleményét fejezte ki, hogy a hadkötelezettség bevezetésére irányuló kísérlet katasztrófára vezethet, mert az írek a hadkötelezettséget nemcsak Ulsterben, hanem Írországban is Írország nemzeti élete elleni támadásnak tekintik.

SIKERES LÉGITÁMADÁSOK ANGLIA ELLEN

Berlinből jelentik: (NTI) Május 24-re virradó éjjel német harcigépek sok jéskerü támadást intéztek angol repülőterek ellen. Közép-Anglia keleti részében a bombák ledobása után nagy tüzeket és erős robbanásokat figyeltek meg Közép-Anglia egyik repülőterén a bombák eltaláltak repülőgépszínek és csarnokokat.

Newyorkból jelentik: (NTI) Egyik hírügynökség jelentése szerint a Costaricában tartóztatott 136 német és olasz tengerészt a San José kikötőből a Panama csatornán át hazaszállítják. A tengerészek ellen szándékos hajóel-súlyosítás címén emelt vádat visszavonták.

Létében fenyegeti az angol hajóhadat a most folyó ütközet

Ankóról jelentik: Jeruzsálemből érkezett hír szerint György görög király fogadására megkezdtek az előkészületeket. A görög király menekülése igen rossz hatást váltott ki A. karában, miután újból megismétlődött az az eset, hogy egy uralkodó cserben hagyta népét. Török körökben szembeállítják ezt a belga király magatartásával.

Rómából jelentik (Stefani): A *Corriera della Sera* rámutat arra, hogy a harc színterének áttolódása a Földközi-tenger keleti felébe, a földközi-tengeri angol hajóhadat létében fenyegeti. A légierő támogatva a kisebb olasz flottától, teljesen felborította a helyzetet. Az angol hajóhadat nagy csapások érték. A háború következtében a Földközi-tenger életbevágóan fontos az angolok számára és az angolok mindent megtesznek, hogy sikeresen megállhassák a most folyó harcot, azonban már túlkészen van. Egyiptom helyzete is az angol hajóhad földközi-tengeri helyzetétől függ. Természetes, hogy a tengely minden erejét ebben az irányban veti latba. Az angolok sietve üzembe helyezik Egyiptom vörös-tengeri kikötőit. Ez azt bizonyítja, hogy *Wavel hadseregét a hosszabb Afrika körüli úton fogják ellátni. A Popolo di Roma* jelentése szerint washingtoni körökben azt hiszik, hogy Roosevelt jelenleg a semlegességi törvény megszüntetésének tervével fog-

lalkozik. Illy módon akarja megoldani az Angliának nyújtandó segítség kérdését. Az ellenzék vezetői kijelentették, hogy a semlegességi törvény megszüntetése ellen sokkal nagyobb ellenállást tanúsítanak majd, mint a bérleti törvény megszavazása alkalmával. A semlegességi törvény meg-

Franciaország önszántából választotta a Németországgal való együttműködést

Vichyből jelentik (NTI) A meg nem szállt területek illetékes köreiben a helyettes miniszterelnök kormánynyilatkozatát történelmi eseménynek nevezik. Kiemelik, hogy Franciaország a Németországgal való együttműködés utját önszántából választotta.

Párizsból jelentik (NTI) Darlan beszédét a francia lapok meglepedéssel fogadták. Különösen a beszédnek azt a részét emelik ki a lapok, hogy Franciaországnak választania kellett az élet és halál közt és Darlan az életet választotta. A *Petit Parisien* szerint Darlan teljes világosságot vetett a helyzetre. A lap rámutat arra, hogy az anyaországban éppen úgy, mint minden tengerentúli birtokukon, figyelemmel halgatták a beszédet. A habozásnak meg kell szűnnie a tények előtt — fejezi be féltétegetéseit a lap.

Stockholmból jelentik: Az egyik svéd

szüntetése következtében az amerikai kereskedelmi hajók szállíthatnának angol kikötőkbe. Ez a kísérlet azt mutatja, hogy az amerikai hajókara-vánokkal kapcsolatos erőfeszítések megbuktak és a kormány új utat keres.

HAZAHIVTAK A LONDONI JAPAN KÖVETET

Tokióból jelentik (NTI): A külügyminisztérium közlése szerint a londoni japán nagykövetet felszólították, hogy jelentéstételre térjen vissza Tokióba.

lap londoni levelezője szerint ott attól tartanak, hogy hamarosan újabb francia-német megállapodások kerülnek nyilvánosságra. Londonban attól félnek, hogy Franciaország bejelenti, hogy nem képes megvédeni gyarmatait és ezért német védelem alá helyezi azokat. Anglia akkor ellenséges területnek tekinti Franciaországot és minden gyarmatbirtokát.

EDEN OTROMBA FENYEGETÉSE

Berlinből jelentik (NTI): A *Völkischer Beobachter* otromba fenyegetésnek minősíti Eden angol külügyminiszternek azt a bejelentését, hogy a királyi légi haderő ezennel nem tesz különbséget a meg nem szállt és a megszállt Franciaország között, ha Franciaország folytatja jelenlegi politikáját. Ez a fenyegetés nem lephette meg a beavatókat, ha figyelembe vesszük, hogy Anglia eddig miként viselkedett. Churchill kormánya a német-francia fegyverszüneti egyezmény megkötése óta sokasom volt hiányában a kifogásoknak. Mint ahogy az Oran előtti horgonyzó francia hajók bombázására és a dakari rajtaütésre is találtak ürügyet. A hűtlenségnek ehhez a fejezetébe tartozik az a kiméletlen zárlat is, amelyet a meg nem szállt Franciaországgal szemben alkalmaznak. London magatartását a bosszú vezeli. Az angolok célja, hogy megfélemlítsék a vichy-i kormányt, nehogy azt a politikát kövesse, amelyet egyáltalában követhet, nevezetesen az európai új rend megteremtésének politikáját.

AMERIKA BESZÜNTETTE A POSTAFORGALMAT FRANCIAORSZÁG FELÉ

Newyorkból jelentik (NTI) Roosevelt elnök a tegnapi sajtóértekezleten rendkívül tartózkodó volt. Arra a kérdésre, hogy egyetért-e Knox legutóbbi kijelentésével, azt válaszolta, hogy erről csak a sajtóból értesült. Sajtókörökben az a vélemény, hogy Roosevelt nem szándékozik a semlegességi törvény megváltoztatását kérni a kongresszustól, azonban ki akarja terjeszteni a kísérő járőrszolgálatot az Atlanti óceán déli részére és ezen túlmenően mindazon tengeri utakra, amelyeken amerikai hajók hadianyagot szállítanak Angliának. Arra a kérdésre, hogy javultak-e a kapcsolatok Washington és Vichy között az elnök nem válaszolt.

Washingtoni hír szerint a postaiügyi minisztérium közölte, hogy francia vonatkozásban beszüntették a forgalmat.

Ujabb 15 zsidó kereskedő kapott cukorelosztó jogot Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad Baross Szövetség jelentést küldött — budapesti központjához, melyben arról értesíti, hogy Nagyváradon az iparhatóság újabb tizenöt zsidó kereskedőnek adta meg a cukorelosztó jogot. — Az intézkedést a nagyvárad keresszéni kereskedők sérelmesnek tartják magukra nézve és arra kérik a Baross Szövetség központját, járjon közbe, hogy amugy is nehéz helyzetüket ilyen intézkedésekkel ne súlyosbítsák. Elvárják, hogy a kérdést sürgősen revideálják és a rendelkezést mielőbb visszavonják.

Vetítettképes előadás a Munkásotthonban

(Nagyvárad.) A Nemzeti Munkásközpont „Becsüld a munkát” szabadidőszervezete vasárnap, május 25-én tartja harmadik kulturális előadását a Munkásotthon dísztermében. A műsort a Magyar Hízekegy közös elnöközése vezeti be, majd *Juricskay Irma* és *Zomborné-Vadás Klára* tanítóképzőintézeti tanárnők ismertetik vetítettképes előadásban Magyarország földrajzát. *Artalfly Marit* növendékei művészi táncszámot mutatnak be, majd rövid, népies tárgyú elbeszélés felolvasása következik. A műsort *Sarkady Mária* Ady-verszavalata zárja be. Belépés díjtalan. Ünkeutes adományokat a mozgalom céljaira köszönettel fogadják. Az előadás a társadalom minden rétegéből szívesen látják az érdeklődőket.

Kedden kezdődnek a himlőoltások

Nagyvárad thj. város polgármestere 18006—1941. kig. szám alatti a következő hirdetményt adta ki: Felhívom a nagyvárad szülők figyelmét arra, hogy 1940. évi március hó 1-e és 1941. évi február hó 28-a között született gyermekeiket a kötelező himlőoltás végett 1941. évi május hó 27-en reggel 8 órától este 6 óráig megfürdetve, tiszta ruhában vigyék az oltási helyekre. Az olasz városrészen és a Szőlőhegyen lakók a Mikszáth Kálmán u. 41. szám alatti iskola épületben az Újvárosban, a Csillagvárosban, Velencén és Óssi telepen lakók a Rulikovszky ut. 4. szám alatti Egészségházban tartoznak szigorú büntetés terhe mellett megjelenni.

A polgármester.

Amerika fiai nem hajlandók harcolni egy második Versaillesért

Lindbergh újabb nagyszabású békebeszéde egy háborúellenes nagygyűlésen

Newyorkból jelentik (NTI): Az *America First Comité* háborúellenes nagygyűlése a legerőteljesebb tüntetés volt Amerikának a háborútól való távollatása érdekében. Már jóval a gyűlés megnyitása előtt hatalmas embertömeg árasztotta el a gyűlés színhelyének környékét. A gyűlésen *Wheeler* szenátoron kívül *Lindbergh* is felszólt. Lindbergh az óriási hallgató közönség előtt kijelentette, hogy azok, akik itt összegyűltek, hisznek Amerika függetlenségében és abban, hogy az amerikai ifjúságot nem küldik át a tengerentútra. Az Egyesült Államok természetesen szembeszáll mindenkiel, aki be akar avatkozni a nyugati félteke ügyébe. A mostani belső egyenlenség annak folyománya, hogy az Egyesült Államok népétől azt követelik:

olyan ügyért harcoljon, amely teljességgel Európára tartozik, nem pedig Amerikára. Amerika

nem akar azért harcolni, hogy Anglia fenntartsa indiai, vagy afrikai uralmát, sem pedig a lengyel folyosót, vagy egy második Versaillesért.

— *Nem akarunk újból átkelni az Océánon, — folytatta Lindbergh, — hogy idegen földön küzdjünk, idegen érdekekért, egy egész világgal szemben, amely összefog az Egyesült Államok ellen.* A demokrácia nem enged meg, hogy háborút erőszakoljanak ránk. A demokrácia ellensége a háborúnak, mert azt már Európa szempontjából is végzetesnek tartotta és tudja, hogy ezt a háborút Anglia és Franciaország nem nyerheti meg. Amerika sem készült fel a háborúra és még is kész hadatviselni olyan nemzetek ellen, amelyek erre felkészültek. Ez azt jelentené, hogy Amerikának át kellene kelnie két világtengeren és háborút kezdeni olyan országok ellen, amelyek erősebbek az Egyesült Államoknál.

Kat. körü „Mátyás” sörözőben

minden este Nagyvárad legjobb jazz és cigányzenekara **Kozák Arpád** primás vezetésével játszik.

Dél-éltönként villásreggeli sörözéssel.

Vasárnap délben szórakoztató zene.

Olcsó konyha! Esténként tánc! Legjobb borok.

Keresztény piaci árusok panasza

A város költségvetésében megdöbbentéssel olvassuk a Chainok, Fuchsok, Weizsmannok, Goldsteinek hatalmas névsorát, akik a piaci elárúsító bódék bérlőként szerepelnek Nagyvárad gazdasági életében. A múlt bíncsi még ezek s mint köztudomásu, a zsidótörvény, amely lehetőséget nyújt a zsidóknak a piacról való eltávolítására, remélhetőleg mielőbb megoldáshoz segíti ezt a kérdést, lehetővé téve egy sereg keresztény kisembernek, hogy az eddig zsidók által megszállva tartott helyeken létalapot teremtsenek maguknak.

E törvény régrehajításának reményében sok magyar váltott már jogszíványt olyan cikke piaci árusítására, amelyeket eddig monopolizáltak a zsidók. Mondják, hogy a román uralom alatt semmiképpen nem tudtak árusítási engedélyhez jutni, mert a zsidók, ismert módszereikkel, mindig elgáncsolták őket az illetékeseknél. Most végre helyekhez jutottak a piacon, de hadat üzent nekik az ideig-óráig megtört zsidó versenytársak szörnyű maffiája, hogy tönkregygye őket, még mielőtt a zsidótörvény alkalmazása megtisztítaná a Mussolini-tért. Erről panaszkodik az alábbi levél:

„Mi alulírott keresztény magyar piaci árusok, aki háztartási cikkek — kosarak, gyékény- és cirokárak — irásításával foglalkozunk, kétségbeesve tapasztaljuk, hogy a zsidók tovább árusítanak a piacon, annak ellenére, hogy már a megyében sehol sem vehetnek részt a kirakodó vásárokon, csak minálunk... Mi, akik háztartási cikkek elárúsításával és részbeni előállításával foglalkozunk, zsidó összeesküvés áldozatai vagyunk és már a megsemmisülés megkezdését látjuk, ha idejében nem érkezik segítség... Ezek a zsidók, akik 22 év alatt teljesen a hatalmukba kerítették és mind a mai napig hatalmukban tartják ezt az iparágat, zsidó úgynökeik által a falusiaktól minden írt felvásárolják a szakmához szükséges nyersanyagot, hogy lehetlenné tegyék számunkra az üzlet folytatását és tönkrejuttassanak minket. Természetes dolog, hogy így nem bírhatjuk velük a versenyt, hiszen mi valamennyien szegény emberek vagyunk, ezzel szemben a zsidók a múlt évben megtöltötték raktáraikat olcsó anyaggal, ami már önmagában is elég volna ahhoz, hogy nehéz helyzetet teremtsen számunkra s ehhez járul még a zsidók kiméletlen összefogása, amely még az újabb kínálatokhoz, jóval kedvezőtlenebb anyagbeszerzési lehetőségeket is el akarja vonni tőlünk.”

Az ügyben érdeklődtünk illetékes helyen, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a piaci elárúsító bódék bérlete általánosságban augusztus elsején lejár s az új bérlési szerződések megkötése már a zsidótörvény vonatkozó intézkedéseinek figyelembevételével fog megtörténni. Más piaci

elárúsító helyek zsidóllátása folyamatban van s erre vonatkozólag mindennap várható hathatós intézkedés. Kissé mindenesetre távolinak és bizonytalanul érezzük ezt az idő-

határt, mert eddig sok jobb sorsra érdemes keresztény létalap omlhat össze. A zsidótörvénynek tulságosan körültekintő, kiméletes és bürokratikus alkalmazása, amit Nagyváradon minden területen sajnálattal tapasztalhatunk, éppen az ellenkező eredményre, magyar gazdasági lényegzők összerombolására vezet, ami semmiesetre se lehetett a törvényhozó célja.

A Kereskedelmi Csarnok a vasuti közlekedés megjavítását kéri

A Kereskedelmi Csarnok vezetősége kérvényt nyújtott be a vármegyei és városi főispánokhoz a Kereskedelmi Kamarához és a Máv forgalmi főnökségéhez a Nagyváradra érkező vonatok menetrendjének olyan értelemben való megváltoztatásáért, hogy a vonatok Budapest, Kolozsvár, Szatmár, Békéscsaba felől alkalmas időben fussanak be Nagyváradra. Kérte továbbá

azt is, hogy a Budapest—Kolozsvár között közlekedő vonathoz Nagyváradon 2—3 kocsi csatoljanak az itt felszálló utasok számára. Jelenleg az a helyzet, hogy a vonatokon Nagyváradról felszálló utasok egyáltalán nem kapnak helyet.

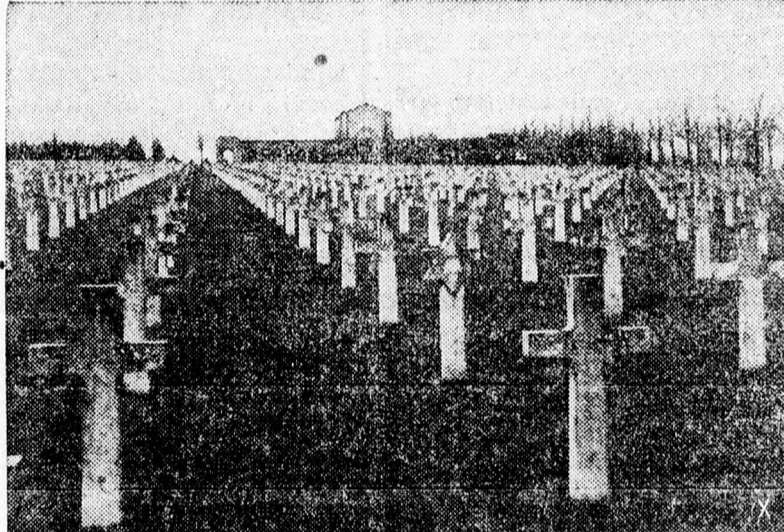
A Kereskedelmi Csarnok bizik abban, hogy kérése kedvező elintézését nyer.

HŐSÖK NAPJÁN

Mint a menetszázad indulás előtt úgy sorakoznak a katonatemetőkben a sírok. Fegyverezetten, példás rendben. A hősök még haló porukban is katonák maradnak.

Együtt voltak a csatatéren. Egy közös áldozattengerben folyt össze vérujuk. Így jó, így szép és megnyugtató, ha a temetőben is együtt vannak. A katonasírok csatatere így mindig gondolkodásra szólítja fel az élők nemzedékét.

Jó az, hogy a hősöknek külön napot szentelünk. Mert ők a világ minden

részében, minden nemzet földjén, minden időben a kötelességteljesítés példaadói. A legnemesebb értelemben vett kötelesség hősei ők.

Tulajdonképpen az egész földkereksége egy nagy hősi temető. A történelem tanuskodik róluk, hogy minden talpalattnyi földet, minden hegyet és völgyet hősi küzdelmek szenteltek meg és vér áztatott. Sokat vétkezett az ember és sokszor rútította el a föld istenadta szépségeit bűnei uudokságával, de a hősök vérvél mindig helyreállította az egyensúlyt.

Szeressük a békét és ne szünjünk meg érte munkálkodni. De szeressük a hőseket, a hősi temetők tragikus szépségét is, mert rajtuk keresztül vezet az út az igazi békéhez.

Hősi temetőink ezekben a hónapokban új, friss sírokkal gyarapodtak. Az első szabad magyar „Hősök napján” ezek a sírok szeretetünk és hódolatunk legjava. Rajtuk keresztül olvadunk bele a hősi kötelességteljesítés szent érzéseinek tengerébe.

A világháború hősi halottainak emléket, folyó évi május hó 25-ik napját, városunk társadalmának a hősök emlékéhez méltó módon kell megünnepelelnie.

Felkérésre az összes hitfelekezetek folyó hó 25-én délelőtt 9 órakor a hősök emlékére Istentiszteletet tartanak.

Délelőtt fél 12 órakor a Rulikovszky temetőben a hősök tiszteletére ünnepség lesz, melynek a programja a következő: kerületi karnagy.

1. Himnusz. Előadják az egyesített

vegyeskarok. Vezényel Soós András

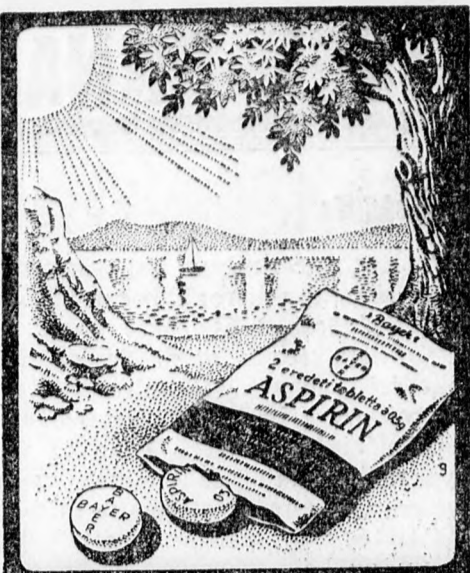
2. Dr Soós István polgármester ünnepi beszéde.

3. A hősök tiszteletére koszorúk elhelyezése.

4. Szózat. Előadják az egyesített férfiakarok. Vezényel András Ede országos karnagy.

Tisztelettel kérem, hogy a „Hősök emlékének” méltó módon való megünneplése végett úgy az Istentiszteleten, mint az ünnepségen megjelenni sziveskedjék.

Nagyvárad, 1941. május 15-én.
A polgármester.

MINDIG JÓ HA KÉZNÉL VAN AZ ASPIRIN TABLETTA

Négyezernégyszázötzig pengőlt jutott a biharmegyei árvíz-károsultaknak a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad Kereskedelmi Csarnok eredményes munkájának értékeként lehet elkönyvelni azt az áldozatkészséget, mely tekintélyes összeggel, 4410 pengővel járul hozzá az árvíz-károsultak felszereléséhez.

Az adományt szombaton délelőtt juttatta el a Kereskedelmi Csarnok vezetősége dr Hlatky Endre főispánhoz azzal a kéréssel, hogy az összeget lehetőleg biharmegyei keresztény árvíz-károsult kereskedők támogatására fordítsa. Amennyiben a megyében nem lenne ilyen árvíz-károsult, akkor a felszerelésre szánt összeg a szomszédos vármegyék árvíz-károsult kereskedői között osztassék szét. A mindenképpen nemes és keresztény gesztus valóban elismerést érdemel.

Tárgyalják a városi költségvetést

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken kezdte meg a belügyminisztériumból kiküldött bizottság S ass Elemér miniszteri osztálytanácsos vezetésével az alaposan felduzzasztott városi költségvetés tárgyalását. A tárgyalások természetesen a legnagyobb körültekintéssel és alapos megvitatással folynak és az eddigi tapasztalatok szerint nem ártott volna, ha az előzetes bizottsági tárgyalások során — az egyes felszólaláson kívül is — az egyes tételek jóváhagyása előtt alapos megvitatás után került volna sor döntésre.

Global
„fejtetlenül biztos molyölő”
Főraktár: Molnár és Moser
IV. Petőfi Sándor-utca 11.
Kapható mindenütt.

Alapítva 1845. Alapítva 1845.
Wacha János
KALAPOSMESTER
Budapest, IV.,
Múzeum-körút 43 szám.

INNEN-ONNAN

Japán

A Hochi Shimbun azt javasolja, hogy létesítsenek repülőjáratot Róma, Berlin, Moszkva és Tokió között. A japán lap szerint ez az új légi közlekedési vonal villámösszeköttetést biztosítana a berlini hármasszövetség diplomáciája számára. Ezen az úton gyakrabban találkozhatnának személyesen a három hatalom vezető diplomatái és gyorsabban cserélhetnék véleményükét.

A lap ezt a tervet könnyen kivihetőnek tartja tekintettel arra, hogy a semlegeségi egyezmény megkötése óta a japán-szovjet orosz viszony megjavult és a balkáni hadjárat sikeres befejezése után a szovjet bizonyos mértékben közeledett a tengelyhatalmakhoz, különösen Sztalin vezetésével.

Egyesült Államok

Az Egyesült Államokban megtörtént, hogy az alumíniumgyárak a magánüzemek részére alumíniumot szállítsanak. Csak a fegyverkezési üzemeknek van joguk szállítást igényelni. Ezt az intézkedést azzal magyarázzák, hogy a repülőgépgyártáshoz nélkülözhetetlenül szükséges alumínium készletei nem elegendők. Az amerikai alumíniumtermelés már 1938-ban csak 130.000 tonnát tett ki, szemben Németország 166.000 tonnájával. Azóta az Egyesült Államok a kánadai termelés bevonásával együtt 220.000 tonnára emelték a termelést, viszont Németország és az európai államok termelése együttvéve eléri a 500.000 tonnát.

Franciaországot a győztes letörölhette volna a világ térképéről — de nem tette!

— mondotta rádióbeszédében Darlan tengernagy. A Németországgal folytatott tárgyalások eredményétől függ Franciaország jövője.

Vichyből jelentik: (MTI) Darlan tengernagy helyettes miniszterelnök péntek délután 1 órakor beszédet mondott, amelyet a francia rádió is közvetített. Ismertette a Führerrel folytatott megbeszéléseit, de nem válaszolt Edennek az alsóházban tett ama kijelentésére, hogy ha Franciaország együttműködik Németországgal, akkor Anglia nem tesz többé különbséget a megszállt és meg nem szállt Franciaország között.

— Hitler kancellár — mondotta Darlan — nem szólított fel bennünket arra, hogy kiszolgáltassuk hajóhadunkat. Mindenki tudja ezt és Anglia jobban, mint bárki más. A kancellár nem követelt tőlünk semmiféle katonai együttműködést. Azt sem követelte, hogy Angliának hadat üzenjünk. Németország egyedül ment a háborúba és abban a helyzetben érzi magát, hogy egyedül fejezi is azt be bármilyen koalícióval szemben. A megbeszélés egyetlen pillanatában sem volt szó a francia felségjog feladásáról. Franciaországtól magától függ jelenje és jövője. Olyan formát fog kapni, amilyent maga szerez magának s Európa keretében azt a helyet foglalja el, amelyet maga készít elő.

Darlan ezután emlékeztetett arra, hogy a francia történelem legsúlyosabb vereségét szenvedték el és másfél millió emberük van fogságban.

— Ezt a vereségünket — mondotta — a múltban elkövetett hibáink okoz-

ták. A győztes 1940 júniusában elutasíthatja volna a fegyverszünetet és Franciaországot letörölhette volna a világ térképéről. Nem tette. Figyeljék pontosan szavaimra: Franciaország jövője a folytatandó tárgyalások

Tovább folyik a gyűjtés a csiksomlyói kegytemplom kelyreállítására

A pünkösdi búcsút ezéven is megtartják

Csikszeredáról jelentik: (MTI) A csiksomlyói ferences házfőnökség közlése szerint ismeretlen forrásból azt a hírt terjesztették, hogy a földrendéstől megrongált kegytemplom helyreállításáért indított gyűjtési akció olyan nagy sikerrel járt, hogy a helyreállításához szükséges összeg teljesen összegyűlt.

Tény, hogy a templom helyreállítására jelentős segítséget kaptak, de a szükséges összegből még sok hiányzik, ezért a gyűjtés tovább folyik.

Mindazonáltal a hagyományos pünkösdi búcsút megtartják ezéven is. Az államépítészeti hivatal a megrepedt falakat biztosított vaskötésekkel látta el, úgyhogy a templom használata teljesen veszélytelen. A búcsúra 50-60.000 hívőt várnak. Résztvesz a

Szőrmék, bundák nyári megóvását
felelősség mellett vállalom
Halász Imre szücsmester
Kazinczy utca 4. Színház mellett.

kimenetelétől függ. — Franciaország szempontjából arról van szó, hogy választania kell élet és halál között. Pétain tábornagy és kormánya az életet választotta. A ti kötelességetek támogatni a tábornagyot minden erőtökkel, mint ahogy én támogatom. Gondolataitokban és cselekedeteitekben egyaránt titeket is Franciaország magasabb érdeke vezessen.

búcsún Péter Lukács Mansvéd, Erdély legkiválóbb népmisztionáriusa, aki az elnyomatás idejében 400 missziót tartott.

A székely nép osztatlan örömmel várja, hogy leróhassa háláját iránta.

A Könyvnapokon este 8 óráig tarthatnak nyitva a könyvkereskedések

Budapestről jelenti a MTI: A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy a könyvkereskedéssel foglalkozó üzletek és a felállítandó sátrak a könyvnapokon a keleti és erdélyi területen június 9. 10 és 11-én este nyolc óráig tarthatnak nyitva.

AZ ALAP

Irtá: Bodó István

Gyakran hallotta ezt a szót s ószintén bevallta: tetszett neki. Ha a kisebb és nagyobb gondrohámok és izgalmak után váratlanul elpihent, ezt csupán annak köszönhetné, hogy egy idő óta állandóan agyában lapangott ez a szó: alap. Alap minden előtt és mindennek fölött. Természetesen nagy A-val, mint fogalom, mint eszmény. Ideál. Pedig nagyon is tudta, hogy realis dolog ez: volt, van és tapintható s csak azért eszmény, ilyenkor azonban nem volt egészen beszámítható állapotban. Például nem sikerült valami. Egész sorozat nem sikerült s tudvalevő dolog, hogy ilyenkor az emberi látás elhomályosul. Nem úgy lát, ahogy illene. Ahogy a rend követeli. Megállapításai nem objektívek.

Nos, ő is ebben a zavaros, zaklatott állapotban jelentette ki, hogy ez realis dolog. Ez így van! S egy halom kéziralt papírt széttépett, — mert író volt — az asztalra is ráütött: á, nem érdemes! Bulaság az egész! S aztán mindent megbánt. Lecsillapodott. A papírokat összehámozta a padlóról s gondolta: hideg víz kell a fejemre. És járkált. Három lépés a falig, három az ablakig. A kályha hideg, az asztal üres volt. Minden üres volt. Leült. Méreven nézte a cipője orrát s a cipőorra percek múlásával csodálatosképp átváltozott. A

sárgásbarna és szürkésfekete rétegen lassan átszűrődött a tükrös lakkjény, akár az ősz ködön a vörradó nap sugarai. És megpillantotta benne a reményt. Hát persze ő is számítáhat. Nem nyugdíj-alap, nem is temetkezési-alap. Hanem valami egészen más...

Gondolkozott és gondolatban színeket gyűjtött. És minden hetűt kiszínezett. Éjfélre már olyan volt az „Alap” szó, akár egy karikán hintázó cifra papagály. De ebben a mázolásban volt bizonyos célzatosság is. A vacsorát akarta elsikkasztani anélkül, hogy észrevegye a gyomrát. A sikkasztás sikerült is, de a gyomrával illegitim viszonyba került. Ez tény. Lelkijurdalást azonban egyáltalán nem érzett. Már régen megszokta ezt az örökösön kiújuló viszálykodást.

Másnap... Igen, a másnap őt igazolta. Járt itt is, ott is és tudomására jutott, hogy a sok alap között csakugyan van egy olyan alap is, melyre ő is felállhat.

Kérelmét írásba foglalta. És egy napon elindult a nagy Hivatal felé. Mént, mént, nem hét nap és hét éjjelen át, mint a mesében, hanem úgy, mint a valóságban: hetven folyosón és héven előszobáskán ke-

resztül, míg végre zihálva és izzadó homlokával odaért a nagy Ajtó elé. Kopogott és nyomban belépett az irodába. Az íróasztal mögött a sovány, őszeshajú nagy Tanácsos ült és szivarozott. A szivar is nagy volt, az íróasztal — általában itt minden nagyra volt méretezve: az ablakok, a falak, az ajtó bronzkilincse. — fogát csikorgató sörényes bronzoroszlán, — s a Tanácsos úr hangja, mely betöltötte a szobát.

— Kihéz van szerencsém? Mit óhajtl?

Megmondta a nevet. Ez és ez vagyok. És... megállt egy pillanatra. Hogy lépjen fel? Milyen hangot használjon? gondolta hirtelen. Mert ezektől sok minden függ. Hogyne: a fellépés... A hang. S akkor zsebében megröppant a kelté hajtott miniszterpapír. S már gyanakodott. Kérvény van a zsebében, tehát kérni kell.

Szép csöndes, szolid hangon elmondta tehát, hogy mit óhajtl, így meg úgy áll, küszködik, harcol: és szeretne egy kis segílyt, ha lehetséges, kérem szépen...

— Hogyne — bólintott a Tanácsos az illatos kék szivarfüstben. — A helyzet a következő — folytatta hivatalos hangon, melyből csaknem érzékelhetően bouakozott ki az ő nagysága, az ő nagy T-s tanácsosi mivolta s valóban a környező dolgok, akár a hü udvaroncok bókolnak sziporkázó fénye előtt. — A helyzet a következő...

Sajnos, tovább most se jutott. Va-

laki belépett a szobába. Ki volt ez a „poni rosszkor érkező” egyén? a nagy Színész széleskarimájú fekete puhakalapjában és udvarló jelmez-móssollyal széles ajakán. A Tanácsos úr felugrott a székről és kinyújtott kézzel rohant az érkező elé.

— Szervusz, öregem! — kiáltotta. — Bocsáss meg, hogy idehivattalak. — Kérlek, kérlek — deklamált a Színész, — én mindenkor szívesen állok rendelkezésedre.

— Hát éppen erről van szó, kérlek. — És hallan, hogy ez a kis valami ne hallja, beszélt: — En ugyanis darabot írok. Címe: „Az éneklő akták”. Már az utolsó jeleneten dolgozom, a héten el is készülök vele. Jó, nem dicsekszem. De jó. Arra szeretnélek felkérni, vállald a főszerepet. Tetőtől-talpig rádszablam. Esküszöm! Ha nem elné, bele se fogtam volna. Vagy te, öregem, vagy senki. Momentán ez a helyzet. Nos, kérlek?

A Színész idegesen kaparta a fejét s szemé úgy repdesett a dolgon, mint a szabadulni vágyó madár. Szuszogott és köhécselt. Még a kis valakire is rápillantott, de mi haszna, egy ilyen kopott, vézna fiatalember nem tudja kihúzni őt a kútból. Nincs szabadulás. Nincs. És az Alapra gondolt.

— Hát, kérlek — nyögte, — hogyne. Egen. — Kezét felemelte és hűvelykújjának felső ívét behajította. — Csak legalább ennyi legyen benne. Vélő, kérlek. Akkor én... egen. Kérlek.

— Légy nyugodt — mondta a I^o

Megkezdődött az 1941 évi nagy nyári támadás

110 ezer tonna ellenséges hajóteret sülyesztettek el három nap alatt a német tengeralattjárók. Hősi halált halt a legendás hírű Prien, korvett-kapitány

Baselből jelentik: (Bud. Tud.) A Basler Nazionalzeitung tudósítójának berlini jelentése szerint, minden jel arra mutat, hogy az 1941 évi nagy nyári támadás kezdetét vette. A tudósító ezzel a megállapítással számol be a Kréta elleni hadműveletekről. A tudósító szerint a krétai hadműveletek egészen új haditaktika alkalmazásával folynak.

A légi úton szállított gyalogos csapatok és ejtőernyősök olyan nagy számban vetették harcba, amilyenre még nem volt példa. Figyelemreméltó az is, hogy az ejtőernyősök igen csekély magasságból, átlag 150 méterről ugrottak ki.

Az új taktika segítségével a földről való eltalálás valószínűtlenné válik.

Az ugrásokat különleges szerkezetű újfajta ejtőernyők segítségével hajtották végre. Az új ejtőernyővel a gyalogosok nemcsak fegyvereket, hanem tetemes mennyiségű hadianyagot, kerékpárokat, sőt nagy lövegeket is vittek a földre.

Berlinből jelentik: (NTI.) Német harci és zuhanóbombázó kötelékek az angol földközi-tengeri hajóhad egységei ellen intézett többszöri sikeres támadások során pénteken három angol rombolót sülyesztettek el, két másikat megromgáltak. Ezek közül egyik lángra gyúlt. Hat angol hajó be akart futni egyik földközi-tengeri támaszpontra, de a német bombázók ötöt megsemmisítettek

közülük. Német repülők ezenkívül a Földközi-tenger másik helyén még két lángokban álló angol cirkálót figyeltek meg.

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 352. közleménye: Észak-Afrikában felderítő tevékenység folyik. Az ellenség légitámadást intézett Benghazai ellen. Május 21-re virradó éjjel a Földközi-tenger keleti részén gyorsnaszádaink torpedóval eltaláltak két ellenséges cirkálót

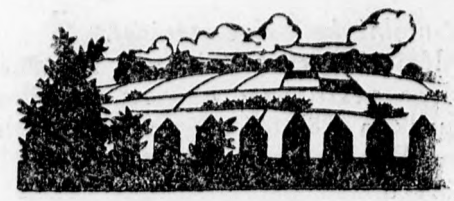
Egységeink sértetlenül tértek vissza támaszpontjaikra. 21-én napközben egy torpedóvető kötelék elsülyesztett egy 5.000 tonnás cirkálót. 22-re virradó éjjel egy olasz torpedónaszád megtámadott egy nagyobb ellenséges hajóalakulatot. A heves ellenséges tüzérségi támadással szemben torpedóval eltaláltak egy cirkálót. Kelet-Afrikában az ellenség továbbra is erős nyomást gyakorol csapatainkra.

Prien kapitány utolsó útja

Berlinből jelentik: (NTI.) A véd-erő főparancsnokság közli: Tengeralattjáróink egy angol hajókaravánból elsülyesztettek 9 kereskedelmi hajót összesen 70.900 tonnával. Ten-

geralattjáróink még további 18.000 tonnányi hajóteret sülyesztettek el. Afrikától nyugatra elterülő tengerészen német tengeralattjárók 21.400 tonna ellenséges hajóteret sülyesz-

EGYET FIZET — KETTŐT KAP!

A „BESSA”-val nemcsak a szép nagy 6x9 cm-es felvételeket, hanem kétszerannyi 4,5x6 cm-es kisképméretű felvételt is lehet készíteni. Tessék csak a fotokereskedőnél megnézni ezt a világhírű Voigtlander-objektívvel ellátott kiváló és egyebekben is ötletes szerkezetű kétképméretű fényképezőgépet. Ez aztán valamit az Ön számára!

Kérjen ismertetőt fotokereskedőtől, vagy a vezérképviselettől: Solc Testvérek, Budapest IV. Kecskeméti-utca 8/18.

Vegyen részt az ezévi 1500 pengős Voigtlander — BESSAPAN F pályázaton! 8 felvétel 6x9 cm. vagy 16 felvétel 4,5x6 cm.

tettek el. Ezzel együtt a tengeralattjárók az utóbbi napokban 110.300 tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret pusztítottak el.

Prien korvetkapitány parancsnoksága alatt álló tengeralattjáró utolsó útjáról nem tért vissza. Szá-

ráncos. — Van. Arny okvetlen van benne. Sőt több. Esküszöm. Hogy úgy mondjam: irodalmi értékkel bír, kérlek. Erről különben hamarosan meg fogsz győződni.

— Egen — mondta a színész elhatárolva. — Egen.

Aztán elbúcsúztak. A Tanácsos az ajtóig kísérté a színészt. Ott még egy percig sutyorogtak, hogy miről, azt csak ők ketten tudták. Aztán visszatért a Tanácsos; hangja ismét megmúlt a szivarjűstben.

— Miről is volt szó? — kérdezte Ujra el kellett mondan.

— Aha! — bólintott a Tanácsos. Az alaphól.

— Igen, az alaphól... ha lehet-e.

— Irjon folyamodványt.

— Parancsoljon, — rántotta elő a zsebéből — elhoztam.

A Tanácsos az asztalra dobta a kérvényt.

— Jöjjön két hét múlva. Igens.

Az ajtóban megállt egy pillanatra. Talán megkérdezhetné, hogy mennyire számíthat. De nem, mégse. Kint már tudta, hogy miért. Külső lényege akadt, mellyel betöltheti a várakozás napjait. Valóban. Reggel útszer is megkérdezte magától: vajjon mennyi lesz? Délben és este pont az étkezések hivatalos ideje alatt hasonlókép felvetette ezt az izgalgó kérdést. Arra már nem is gondolt, hogy ez reális dolog. Méltán. Hiszen a tervezetések és találgatások aranyos költőbe burkolták az Alap nagy Ajtít

és apró virágokkal és egyéb cikornyakkal díszített fel; olyan volt, mint a régi foliások kezdőbetűi. De elevenebb, légiesebb, szóval eszményibb. A záró gondolatokat, — mert ezek is megkísértették olykor, — elűzte s nevetve mondta: nincs nekem már semmi bajom.

És képzeletben látta az elfogadott kérvényt. Pecsét. S. K. Nagy dolog ez. Például kétezer pengőt kínálak majd. Nem! Ő csak ezet hajlandó elfogadni. Akkor jön a szigorú leírás, hogy: de igenis, lelkiismeretbeli kötelesség, hogy háromszet vagyon zsebre. Nos, mit tehet? Zsebrevágja. S így még köszönettel sem tartozik, hiszen úgy erőszakolták rá azt a három ezret. Valósággal terrorizálták, hogy fogadja el. A pénzt. Ó, azt a keserves pénzt...

Magában pedig mosolyog.

Hát persze. Hiszen játéka az egész. A háromezer és minden, amit elképzelt, amit olyan nagy gonddal készített, a hideg téli napokon és a hideg téli éjeken. S ez a belső mosoly józan volt, nagyon józan és fájdalomason igaz.

És várt türelemmel, hogy leljen a két hét. Utolsó éjszakáját nyugtalanul töltötte. De a sötétség fekete haját megtépte a virradat. A nap helyett azonban egy nagy A bukkant fel a keleti horizonton. Csupa bíbor és arany volt, s apró színes virágok nyiladoztak rajta; most olyan volt, akár egy feldíszített diadalkapu, mely az ő tiszteletére készült.

Gondosan meghorotválkozott, felöltözött, és elindult.

Izgatottan lépett be a nagy Hivatal kapuján. A portás megkérdezte, mit akar. Röviden elmondta. — Harmadik emelet 8. B-2. ügyosztály. — Felkapaszkodott a lépcsőkön. Félhalmos folyosókon ment végig. Milyen egyszerű az egész, gondolta. Az ember csak megy, megy és... eltéved. — Kérem a 8-as ajtó. — Balra. — Igen, itt a 8. De ez a C-6 ügyosztály... Télióvan nézelődött. Itt is ajtó, ott is ajtó, gész sorozat. És előszobáskák és rejtelmes benyilók. Emberek futkostak körülötte. A szolgálk iratcsomókat vittek és az ő kabátjukon is szám volt. — Kérem a B/2. ügyosztály. — A folyosón jobbra. — Persze. A Tanácsos úr azt mondaná: aha, jobbra. És ott meg is találta a B/2-t. Ez a hivatalzóba olyan természetű volt, ahol éppen tíz óráztak a hivatalnokok és a hivatalnoknők a nagy könyvek és iratcsomók társaságában. Most mit csináljon? Végül a legközelebb ülő kisasszonyhoz fordult. Az a másikhoz küldte. A másik a harmadikhoz. Az ötödik cédulát adott és ezzel a cédulával le kellett menni az első emeletre. Itt is eltévedt. Jobbra-balra sodródott, ajtóknak ütközött és rövid zsákfolyosókba rekedt. Végül a G/7-be került s onnan felküldték a számfeljésbe. Ott kikeresetek, aláírtak és pecsételték.

Ó, jaj, mikor lesz ennek már vége, gondolta zibongó aggyal és megtörtölle verejtékező homlokát. És körül-

belül úgy érezte magát, mint egy gumilabda, melyet rakoncátlan kölykök dögönyöztek puhára s már képtelen arra, hogy ugorjon.

Pont délben lépte át a nagy Pénztár küszöbét. A ráncos rekeszből szemüveges úr dugta ki a fejét és elvette tőle a papírokat és azt mondta, tessék várni. Hogyne, kérem. De mennyire vár. Hiszen történelmi pillanatok ezek. Igen. Igen. Tenyerét összecsapkodta. Aztán nem gondolt semmire. Csak révedezett. Leült és felállt.

Történelmi pillanatok.

Túl a ráncos könyveltek és iktattak. Percegett a toll. Papírlapok zizegtek a levegőben. S meleg volt. Ki kellett tágnani a gallérját. A zsebkendőjéből gombócot gyömöszölt.

A rácsnál kopogtak.

— Halló!

— Ki beszél? — ijedt fel.

— Tessék a pénz.

És odabújt a kisablak párkönyvéhez és aláírta a nevét az eléjétolt kis szelvényre. És akkor, ó, akkor megkapta a pénzt. Tíz pengőt. Pontosan tízet. Nézte. Nézte s mosolyogva forgatta a kezében. Agya már nem zúgott, tenyere sem verődött tapsra. Homloka hideg volt. Hideg, fájdalmas, de igaz mosollyal mosolygott. S még azt gondolta magában, mikor az utcára érve felpillantott a nagy Hivatalra: Ó, de nagy épület ez és ó, de kicsi alapon áll a világon.

molni kell elvesztésével.

A légi erő a csütörtöki nap folyamán súlyos veszteséget okozott az ellenségnek a Földközi-tenger kelti felében. Harci és zuhanóbombázók többszöri támadással ellenséges cirkálókat és rombolókat súlyosítottak el és találat ért egy ellenséges csatahajót. Az Anglia körüli tengerészen megsemmisített a légi erő egy ötezer tonnás kereskedelmi hajót. Észak-Afrikában Tobruknál az angolok kitérőket kíséreltek meg. Kísérleteiket azonban visszaverték. Német harci gépek hathatósan bombázták Tobruk ellátási berendezését. Az ellenség a Birodalom területe felé rem repült be.

Berlinből jelentik: (NTL.) Olasz és német rohamcsapatok megrohamozták Tobruk védelmi övezetét. Az utászok és a gyalogosok egészen az angol hadállásokig jutottak. A rohamcsapatok elérték Rasel Medaur védelmi berendezéseit és elvagták a drótakadályokat. Ezzel védtelenné tették egy egész sor ellenséges kiserődöt.

Berlinből jelentik (NTL.): Szombatra virradó éjjel néhány angol gép benyomult Nyugatnémetországba. A ledobott bombák nem okoztak kárt. Katonai természetű kár nem esett.

Algécirashól jelentik (NTL.): Gibraltarra pénteken elhagyta a kiürítésével kapcsolatban az utolsó hajó. A kikötőben izgalmas jelenetek játszódtak le. A rendőrségnek kellett közbe lépnie.

AZ ANGOLOK MÁR NEM BIZNAK A BENNSZÜLÖTT CSAPATOKBAN

Damaszkuszól jelentik (NTL.): A legutolsó iraki hadijelentés így szól: A nyugati arcvonálon tüzéségi és járőrtevékenység folyik. Tüzsérgünk súlyos veszteséget okozott az ellenségnek. Déli járőr-csapatok az irreguláris csapatokkal együtt a 22-ére virradó éjjel megtámadták makali és cheueiba ellenséges őrhelyeket és súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek. Ellenséges hajók ágyúzták állásainkat. A kár jelentéktelen. Repülőgépeink bombázták tizenhat repülőter berendezéseit. A repülőtereken tüzekeket figyeltek meg.

Damaszkuszól jelentik (NTL.): A mecsetekben a mohamedán papok felszóltatták a híveket, hogy minden segítséget adjanak meg a mohamedán világgért harcoló testvéreiknek.

Vichy. (NTL.) Beiruthi jelentés szerint a brit hadsereg benszüllött segélycsapatát, amelyeket a szíriai és palesztinai határokon állítottak fel, Palesztinába vontak vissza. A csapatokat lengyelekkel, csehekkel és angolokkal váltották. Attól tartottak, hogy a benszüllött csapatok átpártolnak az ellenséghez. Az angol hatóságok őrizet alá helyezték igen sok libanonit és szíriait. Amikor Abdalah emir szerdán gépkocsival végighajta-

Prenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkeregetés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Vagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

tott Aman utcáin, a tüntetők körül vették a gépkocsit és lelkesen tüntettek Irak mellett.

KIVÉTELES ALLAPOTOT HIRDETTEK KI BOMBAYBAN

Berlin. (NTL.) Ellentétes külföldi hírekkel szemben, egy feltett kérdésre válaszolva, a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy Egyiptom nem intézett a Zam-Zam hajó elsüllyesztésével kapcsolatban jegyzéket Németországhoz. Ezzel kapcsolatban utal-

tak arra, hogy a Németbirodalom nem tart fenn diplomáciai kapcsolatot Egyiptommal. További kérdésre válaszolva kijelentették, hogy a német-iraki kapcsolatokban nem következett be változás.

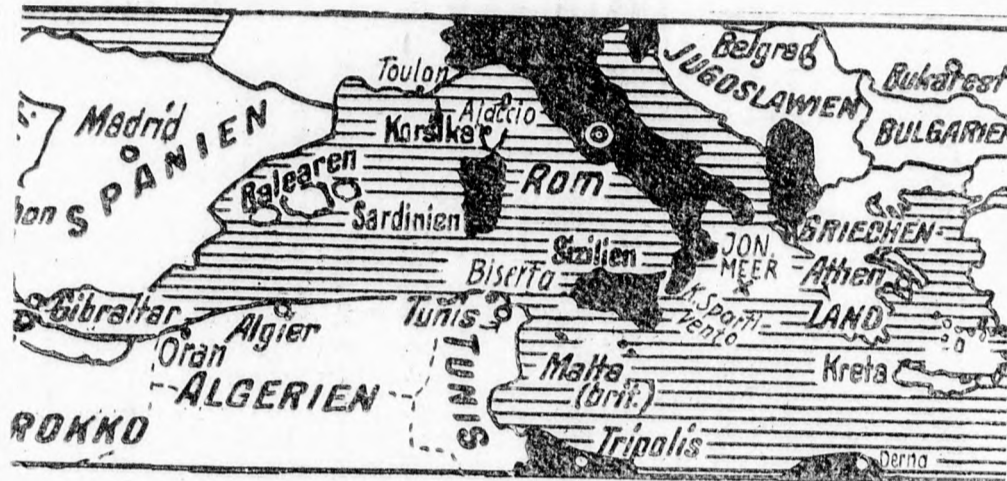
Hozzáadták, hogy arról sem tudnak, hogy iraki külön megbízott tartózkodnék Berlinben.

Kabulból jelentik (NTL.): A Bombayban előfordult zavargások arra késztették a brit hatóságokat, hogy kihíressék a kivételes állapotot.

14 ezer német katona harcol Kréta szigetén

Rómából jelentik: (MTL.) A figyelem egyre inkább a Földközi-tengeren az angol hajóhad ellen folyó harcok felé irányul. Rómában mindenekelőtt megvonják a mérle-

A Magyarország írja: Stockholmba érkezett hírek szerint Kréta szigetén pénteken reggel legalább 14.000 német katona harcolt az ellenséggel. Az angoloknak most az lenne a leg-

gét annak a veszteségnek, amelyet a tengely légiereje és haditengerészete május 9-e és 23-ika között okozott az angol flottának. A mérleg így alakul: hat elsüllyesztett egység, kilenc megtorpedózott egység, tizenegy megrongált egység. Ez összesen huszhat egység, köztük nehézcirkálók, rombolók és torpedóvetők. Ez a veszteség a földközi-tengeri angol flotta szempontjából kétségbeesítő és ennek következményei rövidesen feltétlenül megmutatkoznak.

fontosabb, hogy megakadályozzák a német nehézüzérő partraszállását. Ez elsősorban a hadiflotta feladata lenne, de, úgy látszik, hogy azt nem akarják kútni a német legítimádásoknak.

Rómából jelentik (NTL.): Mint a Popolo di Roma Kairóból származó értesülések szerint közli, György görög király repülőgéppel idérkezett. Pál jugoszláv kormányzóherceg és a királyi család más tagjai már május 20-án megerkeztek Egyiptomba. Curderos görög miniszterelnök május 21-én menekült Krétából Egyiptomba.

Négy hadosztályt vontak össze a franciák Palesztina határán

Beiruthból közlik, hogy Dentz tábornok Palesztina határán négy hadosztályt vont össze, amelyek kitűnő felszereléssel rendelkeznek.

Beiruthból jelentik (NTL.): Asher el Attassi, volt szíriai államelnök valamennyi újságban felhívást tett közzé, amelyben kijelenti, hogy az arab világ nem hagy fel legfőbb céljának megvalósítására indított szent harcával. Ezért valamennyi arabnak

támogatnia kell ezt a harcot.

Beiruth. (NTL.) A beiruthi sajtó jelentése szerint Transzjordánia fővárosában olyan intézkedéseket tettek, amelyek a kivételes állapotokra emlékeztetnek. A rendőrség rendkívül szigorúan jár el a külföldiekkel, különösen a nem transzjordániai származású arabokkal szemben. A tilos övezetek megnéhezítik a közlekedést.

A Tisza és a Nagyág völgye még teljesen víz alatt van

Ungvárról jelentik: (MTL.) Halasz Géza dr. miniszteri tanácsos a kormányzói biztosi hivatal belügyi osztályvezetője, szemleutat tett az árvíz- és helvizesült kárpátjai területeken.

Szemléje után kijelentette, hogy különösen súlyos károkat okozott a Tisza, Tarac, Talabor és Nagyág áradása a burgonyavetésekben és háziállatokban.

A Tisza és Nagyág völgye Tácsótól Királyházaig teljesen víz alatt van. Épületekben nagyobb kár Huszton esett, ahol a Huszi-patak, amely eddig sohasem okozott árvízszélyt, váratlanul kiöntött és nagy területet arasztott el. Itt 16, vályogház dőlt össze a hozzátartozó mellékepekkel. A többi községben csak szörvénycsontok épületek károkat.

Méhészek

műép, kaptár, pergető és egyéb szükségletüket a legolcsóbb áron beszerezhetik a „MEH” a Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezetének képviselőjénél, Nagyvárad, Telek utca 5 sz. Kérjen árjegyzéket és szaklapból mutatóványszámot.

Hazaengedték a magyar nemzetiségű szerbiai hadifoglyokat a németek

A Magyar Távirati Iroda jelentik: Több oldalról megnyilvánult érdeklődésre való tekintettel illetékes helyről közlik, hogy a Jugoszláviában fogságba esett katonák közül a magyar, német, bolgár, horvát és vend nemzetiségűket már hazairányították. Hazairányította a német hadvezetőség is a magyar nemzetiségű hadifoglyokat. Az egyéb fogságba kerültek ügyében a hazairányítás érdekében folyó tárgyalások már folyamatban vannak.

Irodalmi pályázat

A Vitézi Rend Zrínyi Csoportja a magyar katonaszemélyi szolgálatának szélesebb körben való terjesztése érdekében pályázatot hirdet regényes történetek megírására a következő feltételekkel:

A mű a sajátos magyar vitézi virtust valamely megtestesítőjének élet-történetét, vagy egy-egy jellegzetes szep tettet, sikeres harci vállalkozását írja le népszerű, színes, érdekfeszítő módon. Első sorban oly történelmi korokból kell tárgyat választani, amelyben a magyarság túlerővel szemben, idegen elnyomás ellenére is a maga erejéből küzdött Hazája és népe igazságaért (törökvilág, végvárok küzdelmei, szabadságharcok, világháború és Trianon korszaka).

A feldolgozásban a történelmi keret, de az adatok száraz felsorakoztatását kerülni kell, mert fő cél az élvezetes formában, kerekded elbeszélés alakjában megírt vitézi tolmogolvásny megteremtése a selejtes, idegen ponyvairodalom helyett.

Az egyes művek terjedelme körülbelül 50-60 gépirásos oldal, ritka sorokban.

A pályázat állandó. A közlésre alkalmas műveket a Vitézi Rend Zrínyi Csoportja belső értékük szerint 150-200 pengővel díjazza, mely összeggel azok kiadói jogát magának megszerző és külön füzet sorozatban bocsátja közre, színes fedőlappal, esetleg szövegek közötti rajzokkal illusztrálva.

A kiadásra nem alkalmas kéziratokat kívánságra a Zrínyi Csoport vezetősége a szerzőnek visszajuttatja.

A pályamunkákat „boríték” kíséretében pályázat felirással — a Vitézi Rend Zrínyi csoportja központi vezetőségéhez (Budapest, VIII. Reviczky-u. 4-b.) kell küldeni.

A nagyvárad Hegyközség választmányja közzétette, hogy a Hegyközség területén a következő két névre az alant felsorolt napszámberék érvényesek. Kapás napszám 3 pengő, permetező napszám 150 pengő. Nagyvárad, 1941. évi május hó 24-én. A nagyvárad Hegyközség választmányja.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjen a Magyar Lapok at.

MIT TARTALMAZ A NÉMET-FRANCIA-OLASZ MEGEGYEZÉS?

Írta: CSISZÁR BÉLA

1

A most eltelt hét legnagyobb meg-
telepítése és legfőbb eseménye a né-
met-francia megegyezés volt, ame-
lyet a birodalom Olaszországgal szor-
os egyetértésben készített elő s sok
egyéb mellett éppen az olasz kor-
mány tevékeny hozzájárulása és
megértő engedékenysége tette lehető-
vé a megegyezés létrejöttét. Ezekről
azonban részletesebben majd alább
szólunk. Előjáróban mindenesetre
sietünk megjegyezni, hogy a meg-
egyezésre még ezelőtt egy-két hónap-
pal is kevés reménységgel gondoltak
Berlínben, legalább is olyan széles
megállapodás létrejöttére, amilyen
valójában létrejött. Azt mondták,
hogy Pétain tábornagy az amerikai
vonal megjárásának kudarcát val-
lotta, hiába fávilitotta el kormányából
annakidején a feltétlen németbarát
Laval és híveit, hiába mutatott
olyan tüntető barátságot Amerika
felé, nagykövétet hiába részesítette a
legbarátságosabb fogadtatásban, hiá-
ba intette le a francia sajtó amerika-
ellenes megállapításait és túrta el az
Északamerikában folytatott Vichy
elleni degaulleista propagandát. Roo-
sevelt kormánya mindössze néhány
hajórakomány búzáat küldött a téli
éhség enyhítésére, vitamin-tablettát
és orvosságain kívül Pétain mindent
megpróbált, hogy Washington által
elérhetőbbé tegye az angol zárlatot.
Most már tudjuk, hogy az angolok
és az amerikaiak az élelmiszerekért
nem elégedtek meg az USA-ban fel-
lelhető arányból való kiegyenlítéssel,
hanem jelentős árat, a többi között
francia gyarmatbirtokokat követel-
tek. Franciaország kaphatott volna
bőven búzát és más kenyérmagvakat,
de ezért le kellett volna mondania
Dakarról. Kaphatott volna vaját, to-
jást, fagyaszott húst, de ennek Mar-
tinique szigete lett volna az ára. Es
így tovább... Pétain dícséretére vá-
lik, hogy egy fél lencsért nem ál-
dozta fel a francia gyarmatbirtoko-
kat. Inkább vállalta a kockázatokat.

2

A németek ezzel szemben megígér-
ték, hogy gondoskodnak Franciaor-
szág meg nem szállott részének élle-
mezéséről is. Nem kérték érte Da-
kart, sem Francia-Guyanát, de Szí-
riát sem, hanem éppen ellenkezőleg,
ezek megvédését minden angolszász
támadással szemben. Azt kérték,
hogy használhassák az átmenő hadi-
anyag- és csapatszállítás számára
ezeket a területeket, amire a fégy-
verszüneti szerződés éppen nem tar-
talmaz tiltó határozmányokat. A né-
metek a maguk részéről semmiféle

gyarmati igényt nem támasztottak a
franciákkal szemben, ezt igen jólér-
sült és beavatott helyről hangsúlyoz-
ták. Franciaország tehát olyan fellé-
telekkel mehetett bele a tárgyalások-
ba, amelyek, noha legyőzött állam-
nak szabták, semmiképpen sem vol-
tak sértők, jogait nem csorbitották,
sőt jogai és területei tiszteletben tar-
tására biztosítékot kapott. Egy or-
szág, amelynek legyőzöttségénél fog-
va annyi félni és féltlenivalója van,
természetes hogy örömmel ragadta
meg az alkalmat a győzővel kapco-
latos tárgyalásokra.

3

Pétainról kiderült, hogy nem szük-
ségképpen angolbarát és amerikaiba-
rát. Csak kényszerűségből játszotta
meg az amerikai vonalat. (ugyanak-
kor talán politikai taktikából is), de
egyedül és tulajdonképpen országa
érdekei lebegnek szeme előtt. Ezek
a jörfelfogott érdekek (területiek és
élelmiszerek is) vitték most oda, hogy
rálépjen a montoire-i találkozó-
határozott politika útjára. A fél el-
múltával nem szűnt meg az élelmie-
zési krízis Franciaországban. Nem-
csak vetnivaló gabonafélék hiányoz-
tak, de az élelmiszerekhez szükséges ke-
nyérmagvak is. Franciaország a szó
szoros értelmében éhezett. Segítség
sehonnán sem jött, illetve csak egyet-
len helyről, a birodalomból. Ilyen
körülmények között Vichyben dön-
töttek: jöjjön a német-francia ki-
egyezés. A tárgyalásokra Darlan igen
pesszimista férfiú volt. Berlinben ro-
konszenyvel tekintettek felé, bár La-
val távollétét sajnálkozással nézték.
A tárgyalások több-kevesebb kísér-
let után április vége felé indultak
meg, de lényegbevágóan csak május
elején kezdődtek. Először Darlan
Abetz párisi német nagykövettel foly-
tatott eszmecsere, majd mikor már
a tulajdonképeni nagy vonalakban
megtörtént a megállapodás, Darlan
egy megnevezeteli német határvá-
rosban Ribbentropp külügyminisz-
terrel találkozott két ízben. Ezután
került sor a berchtesgadeni Hitler-
Darlan-megbeszélésre, amely több,
mint négy óra hosszatt tartott s késő
délutánról, késő estig húzódtott. A
még vitás pontok megtárgyalása
Berchtesgadenben megtörténvén Dar-
lan hazautazott és a vichy-i kormány-
nyal is elfogadtatta a megegyezést.

4

Az élelmelés, a hadifogyók és a
megszállt, valamint megnevezeteli te-
rületek közli forgalom ügyében nem
volt nehéz a megegyezés. Mindazért
cserébe a francia gyarmatbirtokokon

való átvonulási jog, az ottani repü-
lőterek szabad használata, a vasút-
vonalak, utak és technikai „műtár-
gyak” használata szintén nem oko-
zott elháríthatatlan akadályokat, kü-
lönösen, minthogy német részről ha-
tározott garanciákat adtak, hogy ezek
semmilyen sem érintik a francia tu-
lajdonjogot, valamint nem tekinthe-
tők precedenseknek a háború utánra.
Nagyobb nehézség volt a még min-
dig fennálló francia-olasz területi
ellentétek összeegyeztetése.

Tudvalevő, hogy Olaszország há-
borúbalépésének egyik főindoka volt
Tunisz, Kozika, Dzsiibuti és Nizza
visszaszerzése a franciáktól. Ismere-
tes Mussolini legutóbbi beszédéből
az is, hogy Olaszország szinte előké-
szítetbe sem fejezte azért lépett
be a háborúba a nyáron, mivel Fran-
ciaország összeomlását látva igényei-
ről nem akart lemondani. Hitler úgy
látta azonban jobbnak, ha egyelőre
nem nyúlnak a francia gyarmatok-
hoz — s elgondolását fényesen ig-
azolta az idő. (Egy esztendő elmúltá-
val éppen a gyarmatok védelmének
kérdése, valamint az olasz gyarmati
követelések megoldása hozta közel
egymáshoz a tengelyt és Franciaor-
szágot s ugyanezek miatt fordult
szembe Angliával és Amerikával volt
szövetségesük).

Franciaország most, amikor arról
van szó, hogy teljesen csatlakozik a
német-olasz vonalhoz s együttműkö-

dik a birodalommal az új Európa
felépítésében, azt a kívánságot fejezi
ki, hogy intézzék el az olasz-francia
gyarmatterületi kérdéseket is, lehe-
tőleg Franciaország előnyére. Jugo-
szlavia felbomlása segítette a meg-
oldást: Olaszország itt tevékeny sze-
rephez juthatott Horvátországban
Montenegróban és Görögországban
megkapta a rég ohajtott Dalmáciát
a dalmát tengerpartot összes fontos
szigeteivel, a főbb támaszpontokat
(Ezekért lepett be annakidején az át-
tánt oldalán a világháborúba is, de
akkor szövetségesei kisémmiz-
ték.) Így egyelőre eltekinthetünk más
afrikai területi igényeitől, annál is
inkább, mivel a végső győzelem
Olaszországnak Afrikában sokkal na-
gyobb területi részesedést hoz, mint
amennyit például Tunisz birtoklásá-
val kaphatna.

Igy megírtéhetők a megegyezés
ezen a részen is. A megegyezés eső-
mő előnyt hozott Franciaországnak
biztonságot és védelmet, de nagy elő-
nyöket a fegyverhálmaknak is az
Anglia elleni harc hatásos folytatá-
sára, Dakart és a többi, Amerika ál-
tal fenyegetett gyarmatát franciaor-
szág minden eszközzel megvédi, de
ha tényleges támadás érne, segítséget
kap. Szíriában ugyanilyen a helyzet.
Az északafrikai francia gyarmatbiro-
dalmat az átmenő forgalom számára
a németek és olaszok szintén igény-
bevehetik. (Ez különösen a közép- és
délafrikai hadművelet szempontjá-
ból igen fontos.) Most tehát megin-
dulhat a nagy harc... Franciaország
természetesen kész levonni a meg-
egyezésből eredő kockázatokat Ame-
rikával kapcsolatban is, a diplomá-
ciai viszony megszakítása hideg
hagyja, a brit zárlat szigorítása nem-
különböztet, valamint a bejelentett
brit légítámadások is.

JUSSON MINDENBŐL MINDENKINEK

Antal István igazságügyi állam-
titkár szentesi beszédében a jogász-
társadalmi korlátokat is szóváltette, ame-
lyeket a nemzeti közösség érdekében
és abban a tudatban kell elvisel-
nünk, hogy ezekkel a magyarság tár-
sadalmi, szociális és hatalmi ható-
erejét támasztjuk alá.

A sorsközösség a parancsa min-
denkire egyformán kötelező. Fel kell
tehát szabadulnunk a régi liberaliz-
mus elavult feljósága alól, mely sze-
rint nagyobb joggyarapításra, több jó-
ságra van igénye annak, akinek
több pénze van. Mert ez a gondolko-
dásmod vezetett, azután a még több
pénz megszerzésére irányuló fékte-
len hajszához, mely végül is öncélú
szennvedéllyé tette magát a pénzszer-
zést, felszabadítva az aljas indulato-
kat és megölve az emberi testvérség
fenséges eszméjét. Ez a liberális élet-
szemlélet a végsőig túlhajlva elho-
mályosította az emberi közösségérze-
tet és a békés viszonyok között
pénzért megvásárolt kényelmét há-
borús időkre is igyekezett átmenteni,
könnyebb beosztást, biztonságosabb
katonai szolgálatot és nagyobb fej-
adagot követelve magának pénzért
a köz rovására.

A munkán felépülő új társadalmi
rend elvileg nem emelt kifogást az
ellen, hogy több munkával a közre
hasznosabb tevékenységgel, vagyis
kvalitatív és kvantitatív munkalöh-
lettel egyesek több pénzre és ezzel a
gazdasági javak nagyobb mennyisé-

gére tegyenek szert. A valódi tehet-
ség ugyanis a nyilvános élet min-
den síkján nagyobb mértékben sto-
gálja a közösséget, mint az által,
aminek ellenértéke fejében termé-
szetszerűen elvárhatja, hogy az oss-
szesség őt az állagossal nagyobb
mértékben honorálja. Az emberi ké-
peségek különbözősége vonja ezt
maga után és a munka mennyisége-
nek és minőségének foka szerint a
munkabérenél vagy a vállalkozást
nyereségnél is fokozatokra van szük-
ség úgy lefelé, mint felfelé. De az
állagon felüli keresetet — a több
pénzt — nem szabad a köz rovására
felhasználni, a vele megvásárolható
legnagyobb árumennyiség halmozá-
sával nem vonhatjuk el a szükséges
javakat a többiek elől, éppen úgy,
mint a több pénzen megszerzhető
fényűzés és kényelem sem terjedhet
odáig, hogy azáltal az összesség kárt
szennvedjen.

Ez a szolidaritáson alapuló sta-
bily áll nyugodt és kiegyensúlyozott
viszonyok közepette, de ezerszer in-
kább vonatkozik háborús és rendki-
vüli állapotokra, amikor a túlságos
joggyarapítás a másik oldalon áruhiány-
hoz és ezzel nélkülözéshez vezethet,
vagyis végeredményben a társadal-
mi közület ellen elkövetett szándé-
kos merényletnek tekinthető már,
ami ellen határozatosan fellépni a peze-
lőknek nemcsak joga, de kötelessé-
ge is.

**Oltöny, felöltő, kabát, kosztüm
és nadrágszövetek**
DEUTSCH POSTTÓHÁZ
Nagyvárad, Kossuth Lajos utca 4. szám.

Igy élnek Budapesten a volt román egyetemisták

Közel 400 erdélyi ifjú iratkozott át a bukaresti, temesvári és kolozsvári román egyetemekről a budapesti főiskolákra

Budapest, május hó

Mint ahogy a térképen már harmadik esztendeje újabb vonalakkal színeket bővíti, nyeri vissza alakját megnyomorított országunk vértagok nélküli csonkjai, ugyanúgy vágtul és színesedik nap mind nap a budapesti Alma Mater nyüzsgő élete is. Erdélyi visszatérése után 400 erdélyi magyar ifjú iratkozott át a bukaresti, temesvári és kolozsvári román egyetemekről a budapesti főiskolákra. Kétféle szorgalommal látták a tanulás-hoz, hiszen számukra már csaknem idegennek váltak az anyanyelvükön írt tudományos könyvek vastos kötetei. De bármilyen erőfeszítést kíván is az átmenet örömeit feszülő energiával gyűrik le a nehézségeket, mert tudják, hogy most már van miért dolgozni, most már nem hiába készülnek fel, mert jövőjük nem vész a holnap bizonytalanságának ködébe.

Volt zsidó játékbárlang termében tanulnak az erdélyi mérnökhallgatók

Az Erzsébet-körút 41. szám alatti erdélyi főiskolások otthonában hozs-zúranyúl, természetű, komolyaróú, szemüveges fiatalember fogad. Ő volt a bukaresti magyar főiskolai hallgatók elnöke. Amikor megkérdezi, hogy újságíró vagyok, élénk derűvel jegyzi meg:

— Mindjárt bekezdésül írja meg derek volt az az intézkedés, amely a zsidó játékbárlangot beszűn-tette és helyiségeiket az erdélyi főiskolások részére rendelte otthonul. Mondanom sem kell, hogy a lakás kitűnő és mindannyian igen elége-dettek vagyunk.

A kedves szilágymezei fiú elmondja, hogy már csak egy szigorlat van hátra és diplomás mérnök lesz. De ez az egy szigorlat — amint mondja — „kemény dió”, mert újra kell tanulnia magyarul az összes szakirányokat, amelyeket a bukaresti egyetemen románul és franciául sajátított el.

A csendő mérnök úr elől kopull, nyúl könyveske fekszik az asztalon. Földrajzkönyv, az állam-, népi-ko-lom, IV. osztályra számára. Mindket-ten a mesolyodunk:

— A nővérem tanítónő az egyik kis borsodmezei faluban — magya-rázza — tőle kaptam ezt a már jó néhány negyedik elemista falusi nemzedék kézzelírt és remek illusztrációival ellátott földrajzkönyvet. Ne nevésem, — szól rám toltetett szigorlat, — mert ez nagyon is komoly dolog, meg kell ismerkednem

a magyar földrajz alapsmereteivel, nem kezdhetem mindjárt a főiskolai anyagnál. Ebből is vizsgáznom kell, addig nincs diploma!

— Hogy érzik magukat Budapesten

Megjósoltam a miniszterelnök úr je esegének, hogy ez az utolsó bukaresti bál...

a bukaresti esztendő után?

— Ha most áradozni kezdenék magának — mondja nyugodt tekintetével szemem közé nézve — akkor nem lennék őszinte Budapest még hideg nekünk a szellem is sok tekintetben idegen. Örömmel hagytuk ott mindörökké a román fővárost, ahol az egyetemen így bíztattak bennünket, román kollégáink egy tüntetés alkal-mával: litéket, magyarokat most még nem bántunk, először a zsidókkal számolunk le, azután rátok is sor kerül!

Hogy tudtak elszabadulni a bécsi döntés utáni zürzavaros időkben Bukarestből?

— Szerencsére csak egy kis része volt már ott a magyar egyetemisták-nak, akik őszi vizsgákra készültek. En éppen fizeti vizsgára voltam berendelve téleli katonáskodás után. A bécsi döntést követő napon tartották meg a vizsgát. Amikor a százados összeszedte írásbeli dolgozatainkat, mindenkiét megnézte, csak az enyé-met nem. Egvedül voltam magyar.

Kiment a dolgozatokkal és nemsokára egy tábornok ezredes és őrnagy társaságában jött vissza. A vizsgabizottság előtt reám ripakodott, hogy miért írtam olyan rossz dolgozatot és felolvasta egyik legbuzább román fiúnak dolgozatát. Meghökkenve til-lakoztam, hogy ez nem az én dolgo-zatom, mire zavarban dadozott valami a tábornoknak és kivonult. Nemsokára hivatott a százados és irodá-jában négyszemközt a következő „szívettépc” vallomást tette: Te Isky, csak nem kívánod tőlem azt, hogy átengedjelek a tisztí vizsgán most, amikor Erdély nagy részét elrabolták tőlünk? Boldogan egyeztem bele a bukásba és egy óra múlva már Kolozsvár felé robogott velem a vonat, hogy visszatérjek ezredemhez. De akkor már minden fejetetején állt, így sikerült napokig büdösnom, mint katonaszökevény, amíg honvédek bevonultak. Aztán jóra fordult minden...

Fehér karton könyveskét vesz elő bukaresti relikviáiból. „Meghívó az 1940. január 27-én tartandó bukaresti magyar diákbálra.”

— Amikor Bárdossy miniszterelnök úr feleségével megavittottuk a bált, a méltóságos asszony kedves elismeréssel jegyezte meg, hogy milyen szépen rendeztük azt meg. Azért — válaszoltam — mert ez az utolsó. Csaltatlan biztonsággal éreztem, hogy így lesz és rövidesen valóra is

„A szentistváni nagy államépítő gondolatnak ismét testet kell öltetnie”

Fiedler István püspök bérmált Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik. Áldozócsü-törtökön folyt le a város felszaba-dulása után az első magyar bérmálás a főtéri Szent Mihály-templomban. Sokszáz ünnepi ruhás magyar fiú és leány járult az oltárhoz, hogy a bérmálás szentségeinek felvétele által hitében megerősödjék.

Az ünnepi szentmisét nagy papi segédlettel Fiedler István nagyváradi püspök celebrálta. Bérmálás után elmondotta ünnepi szentbeszédét is. Azután a bérmálás szentségében megerősítette az égő gyertyával kezében és fehér fátyollal borított leánykák és az ünneplőruhás fiuc-kák szívét. A főpásztor ezt a ma-gasztos feladatot a Gyulafehérváron maradt erdélyi püspök, Márton Áron helyett végezte.

Bérmálás után a plébánia épületé-ben lévő plébániai lakásában a ko-lozsvári római katolikus egyházköz-ség vezetősége és tanácsa tisztelgett a püspök előtt. Telen volt a tisztel-gésen Inczedy-Johsman Ödön dr főispán a római katolikus státus vilá-gii elnöke, Sándor Imre püspöki helynök és Veres Ernő vikárius, plébános-helyettes.

A főpásztor az egyházközség ré-széről Óváry Elemér dr ny. tiszti fő-ügyész, főszódnok üdvözölte. Ba-lássy Imre dr kanonok, szentpéteri

plébános, a külvárosi plébániák és hívők hódolatát tolmácsolta.

Az üdvözlésekre Fiedler István püspök szép beszédben válaszol. — Utalt arra, hogy néhai Majláth püs-Utalt arra, hogy néhai Mailáth püs-püspök hithű magyarsága olyan pél-dák, amelyeket mindenki igaz szív-vel követhet. Hangoztatta, hogy Erdély fővárosának és katolikus társa-dalmának a katolikus gondolatot a tiszta hitet és a szentistváni eszmék-hez hűséges igaz magyar hazafias ér-zületet kell mindig képviselnie.

— Hithű katolikusok és törhetet-len magyaroknak kell lennünk — mondotta, — hogy a szentistváni nagy államépítő gondolat újra tes-tet öltessen.

Majd Veres Ernő plébános-helyettes bemutatta a főpásztornak a megje-lenteket és a püspök mindenkiel kedvesen elbeszélgetett néhány szót. Végül főpapi áldását adta Kolozsvár egész lakosságára, szerető együttmü-ködést kívánva a város falai között élőknek.

A TÜZOLTÓ ZENEKARBA be-lépni szándékozókat és az ujonnan felvett zenekari tagokat felhívom, hogy a tüzoltóőrlyány kedden és pénteken este 7 órakor jelentkezze-nek. Lőrinczy Győző alparancsnok zenetiszt.

Legújabb tavaszi divat után
férfi és gyermek
öltönyt izlésesen, jutányo-san készít

Tisztviselőknek részletre is
Balogh József
úriszabósága

Nagyvárad, Teleki utca 40. sz.

vált megérzésem.
— Van-e kilátás elhelyezkedésre, ha meglesz a diploma?

— Valószínűleg a katonaságot vá-lasztom — válaszolja — oda most nagyon hívnak bennünket...

Nem is olyan idegen a kiej-tése, — állapítja meg a budapesti tanár...

Az Andrássy út 7. számú házban, a volt Terézvárosi Polgári Kaszinó elegáns helyiségeiben kaptak szállást azok a menekült erdélyi főiskolások, akik a románoknál maradt részéről jöttek át. Majdnem százan vannak. Ők is többnyire mérnökhallgatók. Részben a bukaresti, részben pedig a temesvári műegyetemen tanulak. Harmincöt aradi van közöttük.

Meglepő hogy milyen sokan ké-szülnek az erdélyi magyar fiúk közül mérnöki pályára. Ugy látszik, ez a foglalkozás kecsgetett legnagobb elhelyezkedési lehetőség.

F. S. aradi mérnökhallgató szolgál felvilágosítással. Örömmel számol-nak be életükről. Mindannyian na-gyon elégedettek, mert a magyar ál-lam a lehető legjobban gondoskodik róluk. Nemsokára a „kaja” kitűnő mondják jó pesti diáknyelven — az egyetemi menzára cselezva, — hanem még havi 20 pengő zsebpénzt is ka-punk.

Amikor a tanulmányi nehézségek felől érdeklődünk, az egyik tréfásan jegyzi meg:

— Ugy látszik itthon azt gondol-ták rólunk, hogy azalatt a rövid kis huszonkét év alatt már az anyanyel-vünket is elfelejtettük, — hiszen, ha a románoktól függött volna?! — de hála Istennek abban még nincs hi-ba, mert magyarul kifogástalanul tu-dunk. Meglepett bennünket, amikor a főiskolán ilyen megjegyzéseket hal-lottunk eleinte tanárunktól: „egész jól tud magyarul”, „nem is idegen a kiejtése”. Szóval csodálkoztak, hogy magyarul tudunk.

Végigmutatják kedves, barátsá-gos otthonukat. A hosszú hálóterem-ben katonás rend, mindenütt kifo-gasztalan, szép bútorok, szőnyegek. Meglepetésemet nem tudom leplezni. Honnan mindez a „fényűzés” — ér-deklődöm.

— Ez örökség — derülnek a fiúk, — a megboldogult Terézvárosi Pol-gári Kaszinótól maradt ránk. Látja ott azt a könyvszekrényt? Tele van könyvvel, van közöttük hébernyelvű is elég, csak olyat nem találunk még egyellen kötetet sem, ami bennünket érdekelne. Pedig felférne egy néhány kötet jó olvasnivaló, meg egy-két „szeretetesomag” is úgy néhanapján, kontráznak vidáman a rőzsásróú „mérnök-golyók”.

A naposok tiszta lepedőket húznak az ágyakra, a tégas hallban pedig a rádió-sarokban meg a sakk-asztal kör-ül tömörüinek csendes halgatással a napi munkától fáradt erdélyi me-nekült ifjak. Ilyenkor mindannyian hazagondolnak: Temesvárra, Aradra, Tordára, Brassóra, ahol elszakadt szüleik, testvéreik ének...

Gaál Olga

Szódavíz
olcsón bármikor
kiegészíthető,
Palackok és szén-sav-
patronok kaphatók és
cserélhetőek

TÖRÖK
vas-, festék- és háztartási cikkek
kereskedésében.
Rákóczi-út 2. — Bazár épület.

Felvételek a nagyváradi állami Zrinyi Ilona kereskedelmi leányközépiskolába

A gyakorlati középiskolák jelentőségére nem kell különösebben felhívni Nagyvárad és közvetlen környéke, valamint Bihar vármegye és a közeli vármegyek közönségének figyelmét. Ertesülésünk szerint olyan nagy az érdeklődés a kereskedelmi leányközépiskolába való felvételek iránt, hogy közérdekűnek tartjuk az iskola igazgatójának alábbi tájékoztatóját közzétenni.

Azok részére, akik nem akarnak erettségig tenni és mégis alapos, irodai elhelyezkedésre képesítő végzettséget akarnak szerezni, két éves női kereskedelmi szaktanfolyam is megnyílik 1941. szeptemberben a fennírt iskolával kapcsolatban. Női kereskedelmi szaktanfolyamok ezen a vidéken a román megszállás alatt nem voltak, de a trianoni Magyarország területén minden jelentősebb városban van női kereskedelmi szaktanfolyam. Ezek egyrésze egyéves csupán, de már ez az egy év is kitűnően használható gyors- és gépírónöket nevel. Ebben az iskolafajban azonban nemcsak gyakorlati ismereteket, (könyvvitelt, levelezést, kereskedelmi számítást stb.) hanem általános képző alapismereteket is szerezhetnek a tanulók.

A kereskedelmi leányközépiskolába a felvételek 1941. június 26—27—28-án lesznek. Ugyanakkor lesz a felvétel a női kereskedelmi szaktanfolyamra is. A beiratkozáshoz szükséges a négy középiskola (polgáriiskola) elvégzéséről szóló bizonyítvány, a születési anyakönyvi kivonat, hímeltűrajzról szóló igazolvány. Az első ízben jelentkezők az egyik szülő kíséretében kötelesek megjelenni. A beiratási és mellékdíjak összege 19 pengő 24 fillér, a szaktanfolyamon 16 pengő.

Az évi tandíj összege 108.— P., amit 6 részletben is lehet kiegyenlíteni. A jeles és jóelömenetű, szegénysorsú tanulók tandíjkezdvevényben részesülnek.

A női kereskedelmi szaktanfolyamon az évi tandíj 81.— P., amit szintén 6 részletben lehet kiegyenlíteni és tandíjkezdvevényt is kaphatnak a kiváló előmenetű és szegénysorsú tanulók. A szaktanfolyam első évfolyam elvégzése után a középiskola második osztályába, a szaktanfolyam második évfolyamának elvégzése után a kereskedelmi középiskola harmadik osztályába lehet átlépni, különbözőzeti vizsgálatot.

Mire képesít a kereskedelmi középiskola elvégzése? A kereskedelmi középiskola épügy, mint a többi középiskola (liceum, gimnázium stb.) elsősorban vallásnevelés-hazafias nevelést nyújt növendékeinek, az általános művelő iskola tárgyakon felül azonban még erőteljes gyakorlati szakműveltséget is ad növendékeinek. A négy osztály elvégzése után a tanulók érettségi vizsgálatot tesznek, amely főiskolai, akadémiai és egyetemi tanulmányokra is képesít. (Gazdasági-, kereskedelmi főiskola, közgazdasági egyetem, tanárképző, stb.)

A leány növendékek azonban még külön családi nevelésben is részesülnek, mert háztartási, zenei, ének-kari stb. ismereteket is szerezhetnek. Ertesülésünk szerint a kereskedelmi középiskola első osztályába elsősorban és az első két beiratkozási

napon, csak a jeles és legfeljebb jó előmenetű tanulók számíthatnak felvételre. Elégséges előmenetű tanulók csak akkor nyerhet felvételt, ha a létszám nem telnek be. Korhatár 18 év. A szaktanfolyamon szintén 18 év, de itt indokolt esetben a tanári kar felmentést adhat idősebb tanulóknak is a felvételre. Átlépni a kereskedelmi középiskolába más középiskolából általában nem lehet. A kereskedelmi középiskola III. osztályába az idén még át lehet lépni más középiskola VI. osztályából különbözőzeti vizsgálatot, de jövőre csak a IV. osztályba lehet, azután megszűnik az átlépés és csupán a kereskedelmi szaktanfolyamról lehet külön-

bözeti vizsgálatot átlépni a megfelelő magasabb osztályba.

Szeptemberben pótbefrás csak abban az esetben lesz, ha hely még maradna. Részletes tájékoztatást az érdeklődőknek az iskola igazgatója ad. Előjegyzéseket, tekintettel a rendkívüli viszonyokra, az iskola már most is végez, de végleges felvételre csak a fentjelzett időpontokban kerül sor.

Intézeti diáksapka, egyenruha és tornafelszerelés beszerzése kötelező. A szaktanfolyamon csak a diáksapka és tornafelszerelés beszerzése kötelező. A fenti határidőket az érdeklődők saját érdekükben pontosan tartásuk be.

Egymillióháromszázezer látogatója volt a Budapesti Nemzetközi Vásárnak

Vidékről 150.000, külföldről 3.000 utas érkezett. 17.500 vagon az építőanyag-tözsde eredménye. — A legtöbb szakmában a kereslet meghaladta a kínálatot. Mindent eladták a háziiparosok. — Délmagyarország kereskedelme már a vásáron lépett kapcsolatba az anyaországgal

A Magyarország közvetlen szomszédságában hirtelen kitört háború, belföldön a polgári áru- és személyforgalom szinte teljes leállítása, a férfilakosság nagy részének — köztük a vásár tisztviselőinek és kiállítóinak — a hadsereg zászlói alá vonulása, lögbombátámadások veszélye a kiállítási építkezéseket gátló légoltalmi elsötétítés, munkaerőhiány és nyersanyaghiányok — nagyjából ezek voltak azok az akadályok, amelyeket le kellett küzdeni ahhoz, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásár május 2-án programszerűen megnyíljon. Ezért mondták kezdetben azt: „a vásár legnagyobb szenzációja, hogy egyáltalán megnyílt.”

Példátlan látogatottsága volt a Vásárnak.

Bár a helyzetre nagyon jellemző megállapítás, magára a vásárra mégis téves mondat volt ez, mert huszonegy órával a vásár megnyitása után az egész ország tudta, hogy az idején vásár új elrendezésében, tagozásában, építkezési módjában, különleges látványosságában, arukínálatában a monumentális látogatottság megszerzésében tele van kilenc hónapi gondos munkával előkészített szenzációkkal. Hogy ez a vélemény mily erővel talált visszhangra a tömegek felőrárában, azt legjobban igazolja, hogy az 1941. évi Budapesti Nemzetközi Vásár a statisztika végleg még le nem zárt eredménye szerint, több mint 1,300.000 látogatót kapott.

A fejlődés az elmúlt évhez képest 45 százalékos meghaladó emelkedést mutat. Az ország vidéki lakosságából, dacára a rendkívüli közlekedési viszonyoknak, a tavalyi 67.431 utassal szemben ez évben 129.674 látogató érkezett vásárigazolvánnyal a vásárra. A mintegy 90 százalékos emelkedés lényegesen meghaladja tehát az ország lakosságának 1940 tavasza óta bekövetkezett alig 30 százalékos gyarapodását és meggyőzően jellemzik ezek a számok a vásár gazdasági jelentőségét és a tervszerű gondos propaganda eredményességét. Viszonylag kedvező eredményt ért el a vásár még a külföldi látogatottság terén is. A tavalyi 5799 utassal szemben ez évben 3701 utas ér-

kezett külföldi vásárigazolvánnyal. A külföldiek között a legnagyobb számmal Szlovákia, Németország, Horvátország, Románia, Olaszország és Bulgária szerepelt. Összesen 11 európai országból — köztük Spanyolország és Finnország — továbbá két ázsiai államból is érkeztek vásárigazolvánnyal utasok.

A magyar államvasutak rendkívüli teljesítménye.

A vásárnak ez a minden várakozást meghaladó óriási tömegforgalma, mely a vásárigazolvány nélkül érkezett utasok nagy tömegével és a vásárt felkereső iskolai ifjúsággal mintegy 70.000 főre tehető csoportjaival, valamint a győztes déli hadsereg vásárlátogatásra érkezett nagyszámú osztagaival még igen lényegesen kibővült és példátlan feladatok elé állította a vásár belső forgalmát szabályozó rendezőseget, a vásár területére nagy számmal kirendelt rendőrcsapatokat, az óriási tömegek elvezetését ellátó vásári vendéglőüzemeket a fővárosi összes közlekedési vállalatokat, nemkülönben a vásár utazóközönségének elszállásolását a legteljesebb sikerrel intéző Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatalt éppúgy, mint Budapest összes szálloda-, penzió-, és tömegszállásolási üzemeit is.

Különösen meg kell emlékezni az idején nehéz viszonyok között MÁV rendkívüli teljesítményeiről, a menetrendszerű vonatokhoz csatolt „vásári különkocsikról”, a vásárra indított különvonatokról a Székelyföldről és Eszékéről indított alkalmi vásárvonatokról, amelyek az vásár vezetősége által megszervezett utascsoportokat szállították a fővárosba. De köszönettel kell még megemlékezni mindazokról az intézkedésekről, amelyekkel a kereskedelemügyi kormány lehetővé tette nemcsak a kiállítók személyautóinak forgalombantartását, hanem a vidéki autóbúsparknak a vásárt látogató közönség szolgálatába való állítását.

Hatalmas üzleti forgalmat ért el a kiállítók.

A vásár iránt mutatkozó óriási érdeklődés a kiállítók üzletkötése terén is kivételes eredményt hozott. A más években tapasztalt helyzettől eltérően az üzletkötések ez évben már a nyitás napján megindultak. Napokon belül nem egy szakmában a helyzet odaalakult, hogy a kereslet sokszorosan meghaladta a kínálatot. Különösen szembetűnővé vált ez a helyzet akkor, amikor a vásár derekán tömegesen érkeztek fel a fővárosba a legújabban visszaszerzett délvidéki városok kereskedői is, akik ugyancsak a vásáron kívánták első üzleti kapcsolataikat

megteremtteni az anyaország iparával és fogyasztóközönségével.

A vásáron lebonyolított üzletkötések méreteire jellemző a vásár első vásárcsoportján megtartott építőanyag-tözsde forgalma, amely a tavalyi 14.230 vagonnal szemben 17.540 vagonra szóló kötést eredményezett annak ellenére, hogy a gyárak egyes áruiban a keresletet csak részben tudták kielégíteni.

Nagy érdeklődés munkagépek iránt.

A vas- gép- és elektromosiparban a forgalmat ugyancsak elsősorban a nyersanyagbeszerzések lehetősége szabta meg. A legelőkelőbb kereslet a munkagépek iránt mutatkozott. A történet kötések legnagyobb száma esztergapadokra, revolverpadokra, fűrész- és marógépekre, precíz és műszerészgépekre szólt. Előterbe kerültek a magyar árumintavásár életében első ízben most, az összes faipari és fafeldolgozó gépek. A villamosági ipar körében a fűtőgépek és hűtőközelekek álltak a kereslet középpontjában. A textilipari gépek közül elsősorban harisnyakötőgépeket és textilipari festőgépeket kerestek a vevők. Az ország területi gyarapodása folytán a vaskályhagyárakat szinte ostrom alatt tartották a viszonteladók. Ugyancsak az anyaország iparára háramló fokozott feladatokra mutat a gyorsmérlegek iránt fellépett rendkívül erős kereslet. Ugyanakkor, amikor az autófelszerelési cikkek és mozogépek iránti érdeklődés megcsappant, igen nagy rendelések érkeztek motoros és lábhajtásos kerékpárokról, továbbá faszéngázüzemű teherautókról. Az ország szerzte folyamatban lévő utépítések és utjavítások kapcsán különösen a fagáz motoros újrarendszerű útihengerek és a légkompresszoros utépítőgépeket, valamint a „Mindenes” traktorokat keresték. A gyárak a rendelések túlnyomó részét csak szállítási határidőre vállalták.

A nyersanyagkorlátozások a legerőteljesebben a textilipar frontján éreztettek hatásokat. A kiállítók nagy része csak a termelési lehetőségek széles skálájának bemutatására törekedett anélkül, hogy megrendeléseket vállalt volna. Szemben a pamut- és gyapjúárak helyzetével a műselyemárakban kisebber keresletben most is vállaltak rendeléseket a gyárak, amelyek a nagykereskedők és a detallisták állandó ostroma alatt álltak. A kötőszövőiparok új modelljei elsősorban a gyárak minőségi termelésének igazolására szolgáltak. Nyersanyaghiány miatt az üzleti forgalom csak szűkebb keretekben volt lebonyolítható.

A bőr- és cipőszakma elsősorban a pótananyagok népszerűsítésére törekedett. Újított jelentett az egyes különleges sportcélok és foglalkozási ágak részére készített aruk bemutatása. Üzletkötések elsősorban a pótárakban és az utalványmentes szegedi, hőmezővásárhelyi házipipokban jöttek létre.

Az élelmiszeriparban a kereslet túlnyomórészt meghaladta a kínálatot. Feltűnő, hogy az élelmiszer- és konzervárak összes változata mellett a szállítási lehetőséget meghaladó kereslet mutatkozott úgy a szesz-, mint az alkoholmentes italok és a különböző fűszerárak iránt is.

A viszonylag legkedvezőbb helyzet a kerámia-, porcellán- és üvegipar körében találtunk, mivel itt a hazai nyersanyag felépített termelést csak a tüzelőanyaghiány és a szállítási nehézségek korlátozzák kisebb mértékben. A vevők különösen az utolsó év során visszatért területek és Németország részére egyaránt keresték a finom porcellánárut a fanyencárut, az öblös- és szinesüvegárut. De tetemes kötések jöttek létre magyar gyártmányú ólomkristály- és iparművészeti jelentőségű kerámiaárakban is. Nagy tételű kötések jöttek létre tűzálló üvegedényekben és homlokzati burkolásra, valamint általában építkezési célra szükséges üveg-, fanyence-, chamotte- és kerámia-gyártmányokban. (Folytatjuk.)

Nincs
petroleum,
vezetesse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett.
Kovács Gyula
villany és rádiószerező, Alapi u. 2.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrünk meg és nem
adunk vissza

* Szőlőtermést is lehet jégkár ellen biztosítani. A hazatért erdélyi és keleti részek jellegzetes terményei közé tartoznak azokon a borfajtákon kívül, amelyek messze földön híresek a komló és dohány is. A megszállás ideje alatt a román biztosító intézetek ezeket a terményeket jégkár elleni biztosításra nem fogadták el, a folyó évtől kezdve azonban igen méltányos díjak és feltételek mellett már ezen a jégverés iránt különösképpen érzékeny terménynek is biztosíthatók. Ezeket a sok költséggel, munkával és gondal megművelt értékes terményeket egy gazda sem hagyhatja jégbiztosítás nélkül, nehogy olyan károsodás érje, amelynek kihatásai még évek múlva is érezhetőek maradnak. — Az 1857-ben alapított, legrégebbi és legnagyobb magyar biztosító magánvállalat az ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG 1941. január 1-én átvette az érdekkörébe tartozó ELSŐ ERDÉLYI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG teljes (tehát kár- és baleset-, valamint élet- (biztosítási állományát. Az „Első Magyar” budapesti (IV. Vigadó tér 1.) központja és helybeli főigazgatóság, illetve képviselői készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

Pünkösdi szentségimádás Nagyváradon. A városi Kapucinus templomban pünkösdi vasárnapján, pünkösdi hétfőjén és keddjén negyvenórás szentségimádás lesz, amelyen pünkösdi vasárnapján délelőtt 10 órakor nagymiséét tart dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó, helynök. A szentbeszédet dr. Nemessek József szemináriumi alkormányzó mondja. Délután 6 órakor P. Somhegyi Veremund kapucinus atya mond szentbeszédet. — Pünkösdhétfőn délelőtt 10 órakor nagymiséét mond dr. Némethy Gyula prelátus-kanonok a szentbeszédet dr. Hanzely Lajos püspöki titkár mondja. Délután 6 órakor P. Somhegyi Veremund kapucinus atya mond szentbeszédet. Pünkösdi keddjén a délelőtt 10 órai nagymiséét dr. Lestyán Endre prelátus kanonok tartja, délután 6 órakor pedig P. Somhegyi Veremund mond szentbeszédet.

UNGVÁRRÓL ERDELYBE JÖN A KULTUSZMINISZTER. Ungvárról jelenti a MTI: Hóman Bálint kultuszminiszter szombaton ideérkezik és vasárnap részvétel a művészhetek alkalmából rendezett díszünnepélyen. Azután megkezdődik hosszabb időre tervezett vidéki körútját, melynek során Erdélybe is ellátogat.

Az olasz király nyitotta meg a római Magyar Akadémia kiállítását. Rómából jelenti: (MTI) Az olasz király és császár pénteken megnyitotta a római Magyar Akadémia művészeinek kiállítását. A királyt és császárt a krivinali magyar követ és Genthon István, a Magyar Akadémia igazgatója fogadták. A király és császár igen nagy érdeklődést mutatott a magyar művészek munkája iránt és legnagyobb tetszésének adott kifejezést.

ZASZLÓAVATÁS FUGYIVÁSÁR-HELYEN. Nagyvárad, Sajat tud. A karcagi Szociális Missziótársulat gyönyörű, himzett nemzeti zászlót ajándékozott a fugyivásárhelyi magyaroknak. Vasárnap reggel a budapesti vonattal külön küldöttség érkezik Karcagról Nagyváradra, hogy innen folytassák útjukat Fugyivásárhelyre, ahol vasárnap délelőtt lesz a zászló ünnepies felavatása. A karcagi küldöttséget Szallay László eszperes-plébános vezeti. Tagjai között vannak Gyöngy Mihályné kereskedelmi iskolai igazgatónő, díszelnökő *Bencsevitzky* Balázsné elnökő, *Berke* Dénesné, özv. *Boockayné*, *Birkás* Jánosné, *Birkás* Mária, *Kása* Mária, *Orosz* Pál plébános, *Telek* Mándor tanító, *Vedrődy* János jogász és *Gyöngy* Ella tanító, aki önálló műsorszámmal fog közreműködni a zászlóavatáson, amelyet szép idő esetén tábori mise keretében tartanak meg. Avatás után zászlószög beverés lesz, majd díszbéd következik a katolikus kultúrteremben. Estére a küldöttség tiszteletére műsoros díszelőadással egybekötött reggeli tartó táncestély lesz. A zászlóanyatisztiséget egyhangú megválasztás alapján *Nagy* Jánosné vállalta el. A zászlóanya mellé koszorúleányokként a környékbeli katolikus tanítóknőket kérték fel. Úgy mint *Pintyák* Mária, *Szaniszló* Irén, *Szászi* Irén és *Vörös* Anna urleányokat.

Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatala közli az érdekeltekkel az Államnépzség Országos Kormánybiztosának 103.800—1941. A. K. számú rendelete végrehajtása tárgyában, hogy a szállításokmányok és szalmafelék minden vasuti állomásra vonatkoztatott állomási táblázat a Zöldmező Takarmányértékesítő Szövetkezetnél (Budapest, V. Alkotmány u. 29.) megrendelhető. Az ártáblázat postautalvány, vagy (bianco) 50499. sz. Zöldtakarmányértékesítő Szövetkezet, mint a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete tagja Budapest, csekklap felhasználásával 3.20 P küldendő be.

ÁLLAMI AKCIÓ A KISGAZDÁK ÁLLATTENYÉSZTÉSÉNEK FEJLESZTÉSÉRE. Budapesti jelenti a MTI: A földművelésügyi miniszter nagyszabású akciókkal támogatja a kisgazdák szarvasmarha tenyésztését. Az idén eddig is közel 4000 darab kiváló minőségű tenyészibikát osztottak ki messzemenő állami kedvezmények mellett.

* **Titkos reménye mindenkinek,** hogy egyszer vagyohoz jut. Ez könnyen teljesülhet, ha állami sorsjegyet vesz. Egész sorsjegy ára 3.— P, fél sorsjegy ára 1.50 P. Főnyeremény 40.000 P. Huzás június 5-én.

AZ IPARTESTÜLET FELHÍVÁSA. Felhívjuk iparrestületünk tagjai figyelmét, hogy f. hó 25-én (vasárnap) délelőtt 9 órakor a világháború hősi halottainak emlékére az összes híffelekezetek istentiszteletet tartanak. Dél-előtt fél 12 órakor a Rulikovszky-temetőben a hősök tiszteletére ünnepség lesz és így a legjobb megoldás lenne, ha 11 órakor az Iparrestület székházától testületileg vonulnánk ki a temetőbe, hogy a hősök emlékéit méltó módon megünnepelhesük. Elnökség.

**Vasárnapi felvételeit
Major Vilmánál**

**dolgoztassa ki
Nagy Sándor utca 1 sz.**

MÁJUS 25-ÉN, HŐSÖK NAPJÁN, az Országzászló mellett a Tűzharcosok díszőrsége teljesít szolgálatot.

CSETNIK BANDÁK MEGGYILKOLTÁK PÉLMONOSTOR ÁLLATORVOSÁT. Pécsről jelenti a MTI: A visszafoglalt baranyai háromszögben lévő Pélmonostor községet néhány nap óta borzalmas gyilkosság tartja izgalomban. A gyilkosságot a szörvénnyesen garázdálkodó csetnikiek követték el. A község szerb ajku állatorvosát kényszerítették az éj folyamán, hogy kövesse őket. Az állatorvos holttestét teljesen levetkőztetve, az egyik erdőben találták meg. Iratai, pénze és ruhája eltűnt.

37-es és 139-es Bajtársak. A rendes havi találkozóra, amely rendkívül fontosságú s amelyet a szokott helyen tartanak meg, felhívja a Bajtársak figyelmét a 37-es rendező bizottság.

37-es és 139-esek. Vitéz Nemes Balogh Sándor ny. altábornagy ez uton kéri fel a volt cs. és kir. 37. és 139. testvér gy. e-ben szolgált mindama tiszteteket, altiszteteket és legénységi állományukat, akik eddig a felszabadult Bihar vármegye területén laktak és még nincsenek nyilvántartásba véve, hogy személyi adataikat (utolsó rendfokozat polgári foglalkozás, pontos lakcím kitüntetései baon száma), levelezőlapon a következő címre megküldeni sürgősen sziveskedjenek: Nagy István ur, Nagyvárad, Szaniszló u. 2., hogy a folyó év szeptember 14-én megtartandó ezrednapra a meghívót idejkorán megkaphassák. Rendező bizottság.

**Üngyujtók újra kaphatók
TISZAY órásnál Rákóczi-ut 6.**

MÁJUS 21-IG EL KELL FOGADNI A SIMAPEREMŰ 2 FILLÉREST. Budapesti jelenti: (MTI) A simaperemű acél kétfillérest a maganosok május 31-ig kötelesek fizetési eszközként elfogadni. Az állami és egyéb közpénztárak július 31-ig, a Magyar Nemzeti Bank október 31-ig fogadja el a simaperemű acél kétfillérest.

* **Kultura Középkolaj Magántanfolyam elnevezéssel** egy tanügyi hatóság által engedélyezett vállalkozás indult Budapesten, amely célul tűzte ki, hogy nagy pedagógiai körtekintéssel, olcsón és eredményesen készítse elő az idősebb magántanulókat.

Megalakult a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége gyermekgyógyászati tagozata. Ünnepies keretek között alakult meg gyermekgyógyászon a MANSZ otáni tagozata. Az alakuló közgyűlést *László* Ignác főesperes történelmi multra visszaillesztő beszéde vezette be, majd dr. *Bánó* Istvánné, a MANSZ kiküldötté mondott beszédet. Az alapszabályok felolvasása után megalakították a tisztikart, amely a következő: A MANSZ fővédasszonya: *Horthy* Miklósné Öfőméltósága. Védnök: *Vitéz* Lángi Emilné tábornokné. Elnök: dr. *Lenyeg* Emilné. Ügyvezető elnök: dr. *Csiky* Jánosné. Alelnökök: dr. *Balász* Sándorné, *Lázár* Józsefné, *Lázár* Geróné, *Titkár*: *Örményi* Antalné. Pénztárnok: dr. *Lukács* Tamárné, *Csizmadia* Józsefné. Ellenőr: *Mánya* Ferencné, dr. *Kurucz* Sándorné. Nagy Béla. Jegyző: *Nagy* Pirokska és *Olescher* Mária. Zászlóőr: *Lukács* Vencelné, *Réti* Józsefné. Végül a gyűlésen résztvevők átvonultak a róm. kat. plébánia-templomba, hol *László* Ignác főesperes lendülettel ünnepbeszéd után a MANSZ zászlót megáldotta.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok közleménye: Értesítjük az elnöki tanács mélyen tisztelt tagjait, hogy folyó hó hó 26-án, hétfőn este egy negyed 7 órakor a Csarnok ülésteremben tanácsülést tartunk, amelyre az elnöki tanács összes tagjait ezennel meghívjuk és a tárgysorozat fontosságára tekintettel kérjük az összes tagokat, hogy feltétlenül megjelenni sziveskedjenek.

FÖLDRENGÉST JELZETT A BUDAPESTI FÖLDRENGESTANI INTÉZET. Budapesti jelenti: A budapesti Földrengestani Intézet május 23-án 21 óra 54 perckor 1800 kilométer távolságból földrengést jelzett, amelynek időtartama fél óra volt. A legnagyobb kilengés 20 milliméter volt. 0 óra 37 perckor megismétlődtek a rengések és ezután 28 percig tartottak. A második rengésnél a legnagyobb kitérés hat milliméter volt.

Magántanulók figyelmébe. A nagyvárad állami polgári fiúiskola igazgatósága közli a magántanulókkal, hogy a különböző magánvizsgálatok folyó év június 5-én délután 3 órakor kezdődnek. A rendes magánvizsgák f. e. június 14-én reggel 8 órakor kezdődnek. Mindkét vizsga írásbeli vizsgával kezdődik.

Állami Közkórház Nagyvárad.
Ad. 257—1941. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Közszállítási Szabályzat 35. §-a értelmében nyilvános versenytárgyalást hirdetek a nagyvárad Állami Közkórház főépületének tatarozására. A tatarozásban bennefoglaltatik a vakolatnak a tégláig való leverése, a hézagok kikaparása, újból való vakolása, műköltábazattal való ellátása, ablakok javítása és átfestése, az esővízcsatornák újból való elkészítése s a Vörösmarty-utcai kerítés szétbontása és újjáépítése. Pályázhat minden iparigazolvánnyal rendelkező, fedhetetlen előéletű keresztény iparos és vállalkozó. Általános feltételek és költségvetés a kórház gondnoki irodájában ajánlattevőknek rendelkezésére áll. A pályázat benyújtásának határideje 1941. június hó 10-ének déli 12 órája. Ajánlatokat lepecsételt borítékban postán, vagy személyesen — Kórházigazgató Nagyvárad — címre kell feladni. A borítékra felírandó: „Ajánlat a nagyvárad Állami Közkórház külső homlokzatának tatarozására.” A beérkezett pályázatokat a magyar királyi Államépítészeti Hivatal döntése után a m. kir. Belügyminiszter úr fogja jóváhagyni. Ajánlattevők döntésig kötelezettségben maradnak. Az ajánlatokra a Közszállítási Szabályzatban előírt bélyegeket ragasztandók. Bánatpénz a vállalati összeg 20%-a. Nagyvárad, 1941. május hó 21.

Dr. Verzár István

igazgató főorvos.

Vitéz Jóó Ferenc

gondnok.

FONTOS

Mindenkit érdekel, akinek pénzre van szüksége, hogy június 5-ére esik a magyar királyi jótékony célú állami sorsjáték húzása, amikor kihúzásra kerül a **40.000 pengős** főnyeremény és több szép nyereményösszeg is.

A sorsjegy kapható az összes sorsjegy-főárusítóknál és dohánytözdekben

**A Belvárosi mozgóban
Szombaton utoljára:
Örökké,**

nemulassa el megnézni!
Vasárnap ünnepi műsor: 1848. Mária Ilona
A Magyar szabadságharc, a nagydíjként írt filmalkotása

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
A legkiválóbb magyar filmudjomság

Ma, tegnap, holnap

Szilágyi Szabó Eszter, Jávor Pál.
Mály Gerő, Somlay Arthur, Makláry

Apolló filmszínházban
Kacagórkán 16 felvonáson keresztül
világkomikusok

kacagóversenye

Fellépnek: Stan és Bran, Zoro és Huru,
Micki egér és Popey a tengerész.
Előadások kezdete 11. 1/23, 3/45, 7 és 1/410-kor.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— Szombaton délután 4 órákor filléres helyárrakkal a Gyergyói bál van a színház műsorán. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— Őriási az érdeklődés a Cigánybáró előadásaira. Tömegesen vásárolják a jegyeket a Cigánybáró szombat esti és vasárnapi két előadására. Dorita Bonewa bolgár énekesnő, a m. kir. Operaház s a Magyar Rádió állandó vendége, aki a Pillangókisasszony főszerepében meghódította a város közönségét tüneményes hangjával, valamint D. Kovács József kiváló alkímist nyújtanak a Cigánybáró két főszerepében. Arzéna szerepében Tóth Ilus lép a közönség elé, míg a többi főszerepeket Pogány Janka, Tanay Emil, Nagy Ferenc, Felhő Ervin játsszák. A Cigánybáró szombaton este vasárnap délután 4 órákor és vasárnap este lesz a színház műsorán, mindenkor rendes helyárrakkal.

— Dankó Pista — első filléres előadása hétfőn este. A nagysikerű Dankó Pista operett első filléres helyárru előadása hétfőn este lesz, a bemutató paradés szereposztásában. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— Hajnalodik — 25-ik jubiláris előadása kedden este lesz. A színivád alatt az első 25-ik jubileumi előadást Fekete István briliáns irredenta színműve a Hajnalodik érte meg, amely eddig csak fokozódó sikerrel került színre. A keddi esti előadás teljesen a

bemutató szereposztásában, filléres helyárrakkal kerül színre.

Heti műsor:

Szombat délután 4 órákor: Gyergyói bál. Filléres helyárrakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este 8. vasárnap délután 4 és vasárnap este 8 órákor: Dorita Bonewa világhírű bolgár énekesnő és D.

Kovács József vendégfelléptével. Cigánybáró. Strauss János örökbecsű daljátéka Nagy kórossal. Kiegészített zenekarral. Rendes helyárrakkal.

Hétfő este 8 órákor: Dankó Pista nótafája. Első filléres előadása. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Kedd este 8 órákor: Hajnalodik, — 25-ik jubiláris előadása. Filléres helyárrakkal.

GAZDASÁGI ÉLET

A szőlő és gyümölcsértékesítésről tárgyalt a Hegyközség választmánya

(Nagyvárad.) Pénteken délután a városháza kitanácsstermében tartotta választmányi ülését a nagyváradi Hegyközség. Az ülésen megjelent Budapestről Gerő Zoltán, a szőlőkészlet állomás főadjunktusa és a helybeli, általában azonban az erdélyi szőlőtermelés, borkezelés és gyümölcsértékesítés kérdéseiről tájékozódott. Bejelentette, hogy a vármegyei járási főszolgabírók kérdőíveket kaptak a biharmegyei szőlőfajokra vonatkozóan.

A kísérleti állomás megszervezi a legutóbb felszabadult országrészeknek az ország gyümölcstermelésébe való bekapcsolását, kölcsönöket folyósít tanácsokat ad és elősegíti az értékesítés kérdésének szövetkezeti úton való megoldását. A bejelentéseket nagy örömmel hallgatta a választmány és elhatározták, hogy az egyes kérdéseket albizottságokban alap-

san megvitadják és javaslatukat vagy kérdéseiket ezek alapján terjesztik tovább.

A választmányi ülés ezután a június 2-iki közgyűlés előkészítésével foglalkozott.

INGYENES MEHÉSZETI TANFOLYAM Az Erdélyrészi Méhész Egyesület ez év június hó 16-tól 28-ig Nagyváradon méhészeti tanfolyamot rendez. A tanfolyamon részt vehet minden 16 életévét betöltött férfi, nő, fiu és leány egyaránt. A tanfolyam látogatása teljesen díjtalan csupán a beiratásért fizetendő személyenként 5 pengő. Az előadások naponta délután, esetleg közkivánatra este tartatnak. A tanfolyam hallgatói bizonyítványt kapnak a tanfolyam látogatásáról. Jelentkezési határidő: minél előbb való jelentkezés ajánlatos, mert 30 hallgatónál többet nem fogadunk el. Jelentkezés helye:

Nagyváradon Kezdfdy Gyulánál, Gr. Csáky István-utca 65. vagy Koppány Rezsónél E. G. E. kirendeltségnél, Tisza Kálmán-ter 15., esetleg az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél, Kolozsvár, Majális-utca 10.

Báró Gerliczy István végleg megszüntette a bérleti viszonyt Goldstein Bélával

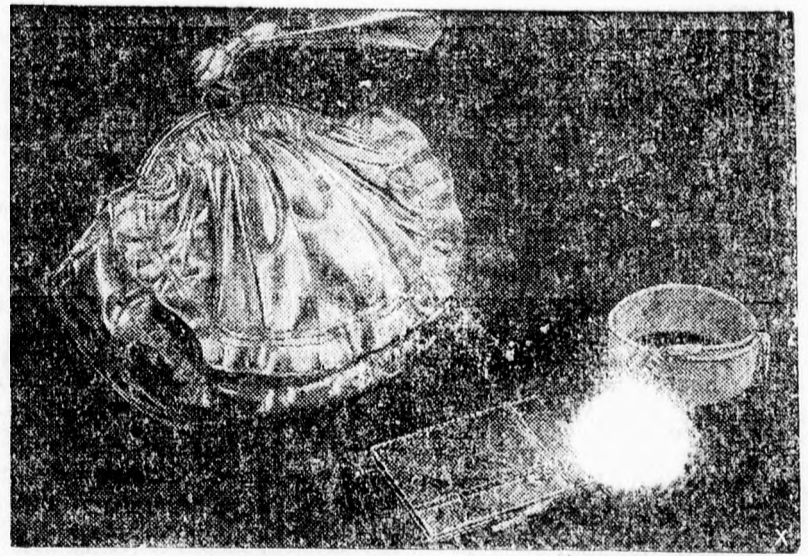
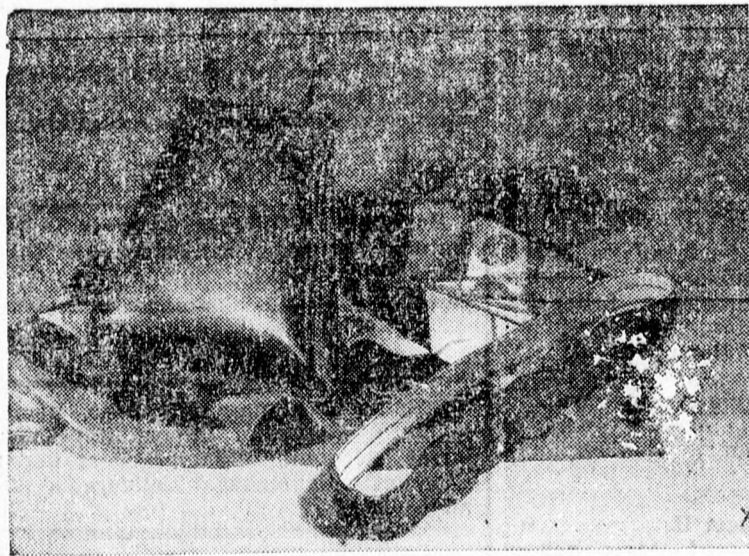
Alkalmunk volt Gerliczy István bárónak a Koszta-nővérek ellen indított kilakoltatási perével kapcsolatban megírt cikkekre vonatkozólag Gerliczy István báró jogi képviselőjével megbeszélést folytatni a peres ügyről és annak következményeiről.

A peres ügy irataiból kitűnik, hogy báró Gerliczy István személyes természetű kifogások alapján kérte nevezett nővérek kilakoltatását. Korábbi bérletjével, Goldstein Bélával akkor szüntette meg bérleti viszonyát, amikor a katonai közigazgatás megvonta attól iparendelvényét. Örömmel vesszük tudomásul és hozzájuk nyilvánosságra azt, hogy Gerliczy István nemcsak Goldstein Bélával, de más zsidóval sem szándékszik bérleti viszonyt létesíteni. A perben szereplő üzlethelyiséget csak keresztény bérletnek adja ki. Amikor ezt a kijelentést báró Gerliczy István jogi képviselőjének határozott kívánságára nyilvánosságra hozhatjuk, ismételtlen örömlünket fejezzük ki fölötte.

Goldstein Béla említett perben tanuként szerepelt. A bírói ítélet csak a kilakoltatásra vonatkozott. Goldstein Bélának a bérletbe való visszahelyezésére az ítéletben nem történt rendelkezés.

Divat-

apróságok

Az elegáns hölgy — és az vonatkozik a korlátozottabb anyagi lehetőségek között élő hölgyekre is! — nem elégedhet meg azzal, hogy ruhája jó anyagból készüljön, kifogástalan szabású legyen; gondot kell fordítania az öltözetet kiegészítő „apróságokra” is, amelyek nagy szerepet játszanak az öltözködésben.

Mert, amennyire igaz az, hogy egy jól megválasztott gallér, kézelő, öv, táskák, kesztyű, stb., néha az egész öltözet stílusát határozza meg s egy régi, megunt ruhát is újjá, divatosá varázsol. — éppen annyira tény az is, hogy az említett divatapróságok bármelyike, ha rosszul választjuk meg, és nem kellő ízlés-

sel alkalmazzuk, az egész öltözet összhangját megbonthatja s egészben az ízléstelenség benyomását keltheti.

Képeinken ilyen „apróságokat” mutatunk be, amelyek a divatosan öltözködő hölgy idei nyári toalettjeit egészítik majd ki.

1. Eredeti formájú délelőtti táskák

borjútöbörből, antilop sport-öv és színes sál.

2. Egyszerű, de mégis eredeti delutáni táskák, fekete antilopból. Hozzá: rövid kesztyű, himzett csuklórészel.

3. Erdélyi táskák, erősen húzott, aranszínűre festett bőrből; hozzá a ma divatos műarany karkötő és póderdoboz.

RÁDIÓ

KEDD, MÁJUS 27. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Gyermekek öfelsége. Wiesingerné Kádár Ildikó előadása.
10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A rendőrség fuvózenekara. Vezényel Szöllösi Ferenc.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Heinemann Sándor tánczenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
15.00 Hajdu Mihály zongorázik.
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Bárány Szízi hegedül.
16.10 Gyermekekdelután.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mindnyájunk gondjai. A közellátási szolgálati közleménye. Felolvasás.
17.30 A Rádió Szalonzenekara.
18.30 Muskátlis ablak. Varga László előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Veress Károly cigányzenekara muzsikál.
20.00 Egészségügyi Kalendárium.
20.10 Székesfehérvári Zenekar.
21.40 Hírek.
22.10 Szórakoztató hanglemezek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Toki-Honváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 17.30 Ruszin hallgatóinknak.
18.00 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
18.30 Komáromy Pál az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
18.55 Hanglemezek.
19.35 Francia nyelvoktatás.
20.00 Hírek.
22.10 Sokl Ottó gitárszámai.
20.30 A tatárjárás kori magyar irodalom. Geréb László dr előadása.
21.00 A Magyarországi Munkásdalyaletek Szövetsége képviselőiben a Grafikai Munkások Senefelder Dalkara.

SZERDA, MÁJUS 28. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Mohamed beglerbég követjárása. Irta Eörsy Julia dr. Felolvasás.
10.45 Daloló asszonyok. Irta Sztróka-kayné Mándy Teréz. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Országos Postászenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
15.20 Farkas Sándor cigányzenekara.
16.15 Diákléőra.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Wagner: Siegfried rajnai utja — részlet az Istenek alkonya c. zenedrámból (Newyorki Filharmonikusok, vez. Toscanini).
17.30 A vasszekevény titka. Irta Ráth-Végh István. Felolvasás.
18.00 Magyar Revü Tánczenekar.
18.35 A százéves Természetudományi Társaság. Gombóc Endre egyetemi tanár előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Leo Petroni hegedül, zongorakísérettel a magyar-olasz művészcsere keretében.
19.50 A nők barátja. Vigjáték három felvonásban. Irta ifj. Dumas.
21.40 Hírek.
22.10 A Rádió Szalonzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Magyar nóták hanglemezről.

24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.40 Magyar Revü Tánczenekar.
19.00 Kárpáth Zoltán dr magyar nótákat zongorázik.
19.20 Olasz nyelvoktatás.
20.00 Hírek.
20.10 Ügetőversenyeredmények.
20.20 Rendőrszenekar.
21.20 Az Ezersziget országa. Timaffy László előadása.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 29. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Somlai Károly elbeszélése.
10.45 Külföldi híradó. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A 15. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A Rádió Szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
15.20 Hanglemezek.
16.15 Ruszin hallgatóinknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Vidák József cigányzenekara.
18.00 A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
18.30 Tánclémezek.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Hanglépek az esztergomi diákok életéből. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
20.10 Operaházi zenekar.
21.40 Hírek.
22.10 Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál Orbán Sándor énekel.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Mecseki Rudolf és Polgár Tibor kétzongorás jazz műsora.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 16.15 Jeney Klára énekel, zongorán kíséri Dankó Aladár.
18.10 Vidák József cigányzenekara.
18.30 Varázsló az inkvizíció előtt. Szerb Antal dr előadása Cagliostrotról.
19.00 Szokolczay Riegler Endre orgonán. Közvetítés a terézvárosi plébánia templomból.
19.35 Angol nyelvoktatás.
20.00 Hírek.
20.10 Hanglemezek.
21.30 Köln és München. Clementis Erwin dr előadása.

PENTEK, MÁJUS 30. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Ruszin hallgatóinknak.
10.45 A mandula gyulladása és a mandula eltávolítása. Irta Barabás Zoltán dr egyetemi magántanár. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 Surányi Rudó cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
15.20 Csighy Ella énekel.
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Balalajka-zenekar.
16.10 Magyar helyesírás. Fekete Miklós

A divat ma már nem deformál, mint régen, sőt mindinkább előtérbe tolja a női test természetes szép vonalait, ami legkönnyebben elérhető modern szabású princessel, egyéni alak szerint: csipőszorító, — vagy formafűző és szobor-szép formát adó melltartóval, mert elegánsabb és szebb testtartást nyújt a jó toaletthez. Kifogástalan cikkeket teljes megelégedésre csakis: KOVÁTS SANDORNÉNÁL rendelhet. (Nilsesz-telep, volt Si-naia 10.)

Zakar András

Tihamér püspök élete ahogyan kortársai látták

Ara lüzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

dr előadása.

Utána: Ijzusági közlemények.

- 16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Rádió Szalonzenekara.
18.00 Sportközlemények.
18.10 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
18.25 Az ismeretlen Berzsenyi. Németh László dr előadása. A verseket elmondja Abonyi Géza.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.25 A Nemzeti Zenede évrő zenekari hangversenye.
20.20 Külügyi negyedóra.
21.40 Hírek.
22.10 Amit mindig szívesen hallgatunk Hanglemezek.
23.00 Hírek német, olasz angol és francia nyelven.
23.25 Gáspár Lajos cigányzenekara.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.30 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
19.30 Gyorsirótanfolyam.
20.00 Hírek.
20.10 Tánclémezek.
21.10 Pesti-budai gyárak. Irta Kolonyi Béla Ottó dr. Felolvasás.

SZOMBAT, MÁJUS 31. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Pünkösdi népszokások Schelken Palma előadása.
10.45 Mit nézünk meg? A jégkorszak-beli leleteket a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Nemeskür János dr. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A Melles Béla zenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Hanglemezek.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
15.20 Ilmicsky László szalonzenekara.
16.10 Ifjúsági rádió.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Hogyan készül a hanglemez? — Kádár Géza posta s. mérnök műszaki előadása.
17.40 Csajkovszkij: 1812 — nyitány (Fildelfiai zenekar, vez. Stokowski). Hanglemez.
18.00 Honvéd ejtőernyőseinkkel a földön és a levegőben. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
18.30 Bácskai magyar népdalok. Előadja a budai Szent Cecília kórus Bárdos Lajos vezényletével. A bevezető írta Ortutay Gyula dr egyetemi magántanár Felolvasás.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Hanglemezek.
19.40 Boszorkányos esték. Gobbi Hilda előadja.
20.00 Az ungávari Irodalmi és Művészeti eHtek műsorából.
21.10 Isaszegti Komáromi. Julier Ferenc ny. ezredes előadása.
21.20 Nagykovácsy Ilona énekel.
21.40 Hírek.
22.10 Bura Sándor cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Tánclémezek.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 17.15 Schubert: Vándorfantázia (zongora: Fischer Edvin). Hanglemez.
18.00 A szép könyv. Hubay Ilona dr előadása a magyar ősnymtatványokról.
18.30 Mezőgazdasági felőra.
20.00 Hírek.
20.10 Ügetőversenyeredmények.
20.20 Tánclémezek.
21.00 Mátyás Ferenc és Finta Zoltán verseiből előad Fáy Béla.
22.20 Az ungávari Irodalmi és Művészeti Hetek műsorából.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó szép nagy udvari szoba úrasen vagy butorral. Szaniszló u. 50. 585

Világos utcai szuterén helyiség azonnal kiadó. Mészáros u. 4. 481

Különpéle

ÖSKERESZTÉNY, tőkével rendelkező kereskedő zsidó strómant keres, hogy Nagyváradon boldogulhasson. Ajánlatok „Szép magyar jövő” jeligré a kiadóba.

Magyar urinók kabátjukat, ruháikat Magorinénál készíttetik. Katolikus Kör épület.

Kultura Középiskolai Magántanfolyam gyors. lelkiismeretes, eredményes. Budapest. Mester u. 4. IV-3. (Valaszbélyeg). 398

Adás-velet

Használt férfiruhát prima anyagból, cicsón csak Molnárnál vehet. Bémer tér 1. udvarban. Ruhákért magas arat fizetek. 565

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas aron veszek. órat, ékszerit javítok. — Gyenge Istvan ékszerész. Rákóczi u. 19

Elcserélném vagy eladnám Szolnokon lévő ketszoba, előszoba pince és minden mellékkellyiséggel ellátott kertes családi házat Nagyváradon lévő hasonló házzal. Lukács, Váradszöllös, Sörgyar. 514

Báthory u. 2. számú ház eladó. 538

Aranyat, ezüstöt, ékszerit magas aron veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi ut 8. 545

Hirdessen

a Magyar Lapokban

Főnyvszekevény, íróasztal és varrogép eladó. Bunyitay Ilyet 6. 537

Eladó topolya háló. Erdélyi, Görög oldal 21. 536

Eladó különféle épületanyag (tégla, fa, betoncső, stb.) Erdeklődni Graf Csáky utca 25. I. 2. alatt. 534

Cukorbetegeknek előírt tápszerek és konzervek állandóan vehetők Balásznál. Teleki u. 4. 526

Lucerna kaszálásra eladó. Szilvássy, Kapucinus u. 5. 532

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

2 ajtós jégsekevény jó karban eladó. Beóthy Odón u. 57. 510

Állást nyee

Keresztény gépirónót keres dr Dobay Kálmán ügyvéd. Szaniszló u. 4. Telefon 11-15 521

Állást keres

Öskeresztény magyarul tudó, német levelező, könyvelő, import ügyekben jártas, délutáni elhelyezkedést keres. Cimeket „Megbízható” jeligré a kiadóba kérek. 531

kiadótulajdonos:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő:

Dr Paál Árpád

felelős kiadó:

Dr Scheffler Ferenc

a Szent László-nyomda igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforogógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 3. szám.